

REVISIONSPLIKTEN

– VARA ELLER ICKE VARA

Kandidatuppsats i Företagsekonomi

Katja Ekström
Margrét Viðarsdóttir

VT 2008: KF02

HÖGSKOLAN I BORÅS
INSTITUTIONEN FÖR DATA- OCH AFFÄRSVETENSKAP

Svensk titel: Revisionsplikten –vara eller icke vara

Engelsk titel: Statutory audit abolishing

–to be or not to be–

Utgivningsår: 2008

Författare: Katja Ekström, Margrét Viðarsdóttir

Handledare: Urban Österlund

Abstract

The politicians in Sweden want to lower the costs for small limited companies and to follow influences from other countries in Europe. Sweden are along with Malta the only countries in Europe that still has left it general statutory audit for everyone limited companies today. Statutory audit abolishing probably will influence many stakeholders, there sometimes the State, The Swedish HM Revenue and Custom. Furthermore this also will influence auditors' occupational role. Here are our main questions.

- ✓ Which consequences may an abolishing of statutory audit for accounting firms and do the auditors get reversed duties.
- ✓ Which consequences may an abolishing of statutory audit for The Swedish HM Revenue and Custom and do the co-workers get a bigger work load?

The aim with our essay is to lift forward what auditors and The Swedish HM Revenue and Custom consider if it becomes an amendment to law concerning statutory audit to last or none last.

In order to few a wider understanding of what this means for the audit occupation and which consequences this means for the Swedish HM Revenue and Custom through to have read articles, investigations and implemented qualitative interviews with concerned parties.

- ✓ Our summary of the replies is following:
- ✓ Accounting firms must become more offensive in their marketing in order to tempt to itself customers. For the competition will be hard as stone.
- ✓ The auditors' occupational rôle will become changed then the auditors must increase their services with advice and accounting.
- ✓ The Swedish HM Revenue and Custom must adapt their activity to that limited companies do not have an auditor.
- ✓ The Swedish HM Revenue and Custom employees will get a bigger work load, and then they will do more controls than earlier through for example do unexpected visits on the workplaces and controls of accounting.

Keywords: Statutory audit abolishing, The Swedish HM Revenue and Custom, auditors.

Sammanfattning

Politikerna i Sverige vill sänka kostnaderna för små aktiebolag samt följa influenserna från övriga länder i Europa. Sverige är tillsammans med Malta de enda länderna i Europa som fortfarande har kvar den allmänna revisionsplikten för alla aktiebolag. Revisionsplikten avskaffande kommer med all sannolikhet att påverka många intressenter, däribland staten, det vill säga skatteverket. Vidare kommer detta även att påverka revisorers yrkesroll. Våra huvudfrågor lyder:

- ✓ Vilka konsekvenser medför avskaffandet av revisionsplikten för revisionsbyråer, samt revisorers arbetsuppgifter.
- ✓ Vilka konsekvenser medför avskaffandet av revisionsplikten för skatteverket, samt kommer skatteverkets medarbetare få större arbetsbördor?

Syftet med vår uppsats är att lyfta fram vad revisorerna samt skatteverket anser om det blir en lagändring angående revisionsplikten vara eller icke vara, för att få en vidare förståelse av vad detta innebär för revisorsyrket samt vilka konsekvenser detta medför för skatteverket. Vi har tillförskaffat oss kunskap genom att ha läst artiklar, utredningar samt genomfört kvalitativa intervjuer med berörda parter.

I vår slutsats kom vi fram till följande:

- ✓ Revisionsbyråer måste bli aggressivare i sin marknadsföring för att locka till sig kunder, för konkurrensen kommer att vara stenhård.
- ✓ Revisorernas yrkesroll kommer att bli förändrad då revisorerna måste utöka sina tjänster med rådgivning samt bokföring.
- ✓ Skatteverket måste anpassa sin verksamhet till att aktiebolag ej har en revisor.
- ✓ Skatteverkets medarbetare kommer att få en större arbetsbörda, då de ska göra fler kontroller än tidigare genom t.ex. razzior på arbetsplatserna samt kontroller av bokföring.

Nyckelord: Revisionsplikten avskaffande, skatteverket, revisorer

Förord

Vårt arbete med uppsatsen har varit mycket givande och lärorik. Vi anser att revisionspliktens avskaffande är mycket intressant och ett aktuellt ämne.

Vi vill rikta vår tacksamhet till våra respondenter som tog sig tid att träffa oss och besvara våra frågor. Vi vill även tacka vår handledare Urban Österlund för hans synpunkter och engagemang. Tack även till våra familjer som har stöttat oss under denna period.

Borås den 2 juni 2008

Katja Ekström

Margrét Viðarsdóttir

Förkortningslista

AB Aktiebolag

ABL Aktiebolagslagen

DTI Handelsdepartementet

FAR Föreningen Auktoriserade Revisorer

FARSRS Revisorernas branschorganisation

VD Verkställande Direktör

ÅRL Årsredovisningslagen

FAR Föreningen Auktoriserade Revisorer

SRS Sveriges Revisorssamfund

AG Aktiengesellschaft

GmbH Gesellschaft mit beschränkter Haftung

AT Anläggningstillgångar

RS Revisionsstandard i Sverige

ISA Internationell redovisningsstandard i Sverige

SME Små och medelstora företag

Begreppslista

Auktoriserad revisor Det är en titel som utfärdas av Revisorsnämnden. Utbildning vid svenskt universitet eller svensk högskola, ska omfatta minst 160 poäng och en praktisk utbildning på minst fem år.

Bolagsstämma Det är det högsta beslutande organet i ett aktiebolag och utgörs av ägarna.

Godkänd revisor Det är en titel som utfärdas av Revisorsnämnden. Utbildning vid svenskt universitet eller svensk högskola, ska omfatta minst 120 poäng och en praktisk utbildning på minst tre år.

God revisionsred Innebär att en revision ska utföras enligt god praxis bland revisorer. Organisationen FAR har utarbetat rekommendationer som syftar till att beskriva vad som anses vara god revisionsred.

Informant En person som deltar i en kvalitativ undersökning, framför allt i kvalitativa intervjuer

Intressent Den som har intresse av att få ta del av ett företags ekonomiska information.

Mikroföretag Aktiebolag med omsättning under tre miljoner.

Respondent En person som svarar på frågor i en intervju.

Revision Innebär att redovisningen och förvaltningen av ett företag granskas av en eller flera revisorer vid räkenskapsårets slut.

Revisionsberättelse Ett dokument som revisorn lämnar då en revision har genomförts.

Revisionsplikt Företag som omfattas av revisionsplikten måste granskas och revideras av en revisor.

Årsredovisning En avslutning av räkenskaperna. Innehåller en balansräkning, resultaträkning, noter och en förvaltnings berättelse

Innehåll

1. Inledning	8
1.1 Bakgrundsbeskrivning.....	8
1.2 Problemdiskussion	9
1.3 Frågeställning	10
1.4 Syftet	10
1.5 Avgränsning.....	10
1.6 Disposition.....	11
2. Metod	12
2.1 Vetenskapligt förhållningssätt	12
2.2 Vetenskaplig forskningsmetod	13
2.3 Vetenskaplig forskningsansats.....	14
2.4 Urval.....	14
2.5 Datainsamling	15
2.6 Reliabilitet och validitet	15
3. Teoretisk referensram	17
3.1 Fjärde bolagsdirektivet	17
3.2 Internationellt perspektiv	17
3.2.1 England	17
3.2.2 Tyskland	18
3.3 Delbetänkandet 11 april, 2008	19
3.4 Intressentmodellen	21
3.5 Revisorer och revision.....	22
3.5.1 Förvaltningsberättelsen.....	23
3.5.2 Revisionsberättelsen.....	24
3.6 Skatteverket	25
3.6.1 Beskattningsverksamheten.....	25
3.7 Revisionsplikten.....	27
3.8 För- och nackdelar med avskaffandet av revisionsplikten	27
3.9 Misstanke om brott.....	28
3.10 Tidigare studier	28
4. Empiriskt undersökningsområde	30
4.1 Indelning och informanternas svar.....	30
4.2 Intervju Revisionsbyrå Öhrlings.....	30
4.2.1 Revision idag och i framtiden.....	31
4.2.2 Revisorerers yrkesroll idag och i framtiden.....	32
4.3 Intervju Revisionsbyrå Helgusgruppen.....	33
4.3.1 Revision idag och i framtiden.....	33
4.3.2 Revisorerers yrkesroll idag och i framtiden.....	34
4.4 Intervju skatteverket.....	35
4.4.1 Framtidens skatteverk.....	35
4.4.2 Medarbetarens yrkesroll idag och i framtiden.....	36
5. Analys	38
5.1 Analys av meningsinnehåll.....	38
5.2 Analys av intervju med revisorer om revision.....	39
5.2.1 Revisorer idag och i framtiden.....	39
5.2.2 Revisorerers yrkesroll idag och i framtiden.....	39
5.3 Analys av intervju med Kent Björkdahl om skatteverket	40
5.3.1 Skatteverkets syn på revisionens vara eller icke vara.....	40

5.3.2 Skatteverkets agerande vid avskaffandet av revisionsplikten.....	41
6. Slutsats.....	42
6.1 Diskussioner	42
6.1.1 Revision idag och i framtiden	42
6.1.2 Revisorers yrkesroll idag och i framtiden.....	42
6.1.3 Skatteverkets syn på revisionens vara eller icke vara	42
6.1.4 Skatteverkets agerande vid avskaffande av revisionsplikten.....	43
6.2 Kritiska reflektioner	43
6.3 Förslag till fortsatt forskning	44
7. Källförteckningar.....	45
7.1 Böcker	45
7.2 Elektronisk.....	45
7.3 Artiklar	45
7.4 Rapporter	46
Bilagor	47
Bilaga 1 – Intervjufrågor till Revisorerna	47
Bilaga 2 - Intervjufrågor till Skatteverket	49

Figurförteckning

Figur 2.1 Hermeneutisk spiral	13
Figur 3.4 Intressemodellen	20

1. Inledning

I det första kapitlet inleder vi med bakgrundsbeskrivning av vårt studieområde. Därefter följer vår problemdiskussion som sedan leder fram till vår frågeställning och syfte med uppsatsen. Vidare finns det avgränsning och disposition av uppsatsens kommande kapitel.

1.1 Bakgrundsbeskrivning

Förslaget om revisionspliktens avskaffande kom till stånd för att politiker vill förenkla och minska det administrativa arbetet för mindre företag. Givetvis kommer det sådana influenser från övriga Europa där det har följt EU:s linje med att skapa lättnader för mindre företag och detta har medfört att revisionsplikten avskaffats i de flesta länder.

(DI 10/1-08)

I dagsläget är det enbart Malta och Sverige som har kvar revisionsplikten som helhet medan i övriga länder i Europa har revisionsplikten avskaffats helt eller delvis.

(SOU)

I Sverige har det även varit organisationen Svenskt Näringsliv som har varit drivande i denna fråga. De gav ett uppdrag åt professorerna Thorell och Norberg, där de skulle undersöka varför vi i Sverige avviker från övriga Europa när det gäller revisionsplikten.

(Thorell & Norberg)

Thorell och Norberg drog utredningen till sin spets genom att jämföra vad små aktiebolag får för nytta av en revision mot kostnaden av en revision.

Eftersom detta förslag är det största som har hänt på många år inom revision och redovisning tyckte vi att det var både intressant och angeläget att göra en uppsats om ämnet.

Lagförslaget om revisionspliktens avskaffande ligger för närvarande på beloppsgränserna:

- ✓ Omsättning upp till 83 miljoner kronor,
- ✓ Balansomslutning upp till 41,5 miljoner kronor
- ✓ Upp till 50 anställda.

Det räcker att två av dessa kriterier är uppfyllda.

(SOU)

Vidare vill vi givetvis få en inblick i vad revisorerna och skatteverket själva anser hur deras roll i näringslivet kommer att förändras samt vilken syn de har på sin yrkesroll och vilka konsekvenser revisionspliktens avskaffande får för deras verksamheter.

I 1895 års ABL fanns det krav på revision i aktiebolag. År 1944 kom den nya aktiebolagslagen. Staten ville skydda investerare, allmänhet samt statens intressen ifrån finansiella skandaler. Staten valde därför att reglera redovisningen, vilket ledde till en mer komplex redovisning. Det blev tvunget för alla börsnoterade bolag med ett aktiekapital på två miljoner kronor att ha en revisor.

God redovisningssed infördes i aktiebolagslagen år 1975, då startades även avregleringen av den komplexa redovisningen. Revisorns granskningsområde ökades till att gälla hela årsredovisningen samt att en rapport upprättades av revisorn om hur väl lagar efterföljdes av företaget. Kraven om jäv skärptes då reglerna kring jäv utvecklades. Det kom högre krav på koncernredovisningen.

År 1983 kom en lag om att alla aktiebolag är tvungna att ha en godkänd eller auktoriserad revisor knutet till sitt företag för att motverka ekonomisk brottslighet. Revisionsplikten kom till stånd.

(Thorell & Norberg)

I mars 2008 kommer ett delbetänkande om revisionsplikten vara eller icke vara för små aktiebolag.

I september 2008 ska resultatet på detta delbetänkande redovisas och därefter kommer det en ny remiss som ska redovisas någon gång våren 2009 och tidigast juni 2010 kan de nya reglerna bli tillämpliga.

(SOU)

1.2 Problemdiskussion

Det finns ett förslag om att den lagstadgade revisionen skall avskaffas i Sverige. Det kommer att gälla 98 % av svenska företag.

(DI 9/1-08).

Detta skall göras mot bakgrund av att regeringen vill förenkla för företagen samt följa EU:s linje när det gäller att förenkla administrationen för företagen. Allmänt ses revisionsplikten som något självklart i Sverige, då det förmodas motverka bl.a. eko- skattebrott, underlätta vid kreditbedömningar samt medverka till att företagen är öppnare med finansiell information.

(Thorell & Norberg)

Det är inte fråga om att avskaffa revision utan att nyttiggöra revisorer där de verkligen behövs menar Lennart Francke (f.d. kreditschef Handelsbanken) han menar att i Sverige finns till största del mikroföretag som inte är i behov av revision av godkänd eller auktoriserade revisorer. Vidare anser han att företag med en omsättning i mellan 10-80 Mkr och mellan 10-50 anställda har behov av samt har en markant större betydelse av att anlita auktoriserade revisorer samt få deras kvalitetsstämpel på sin årsredovisning.

(DI 9/1-08)

Carl-Gustav Burén ansvarig för redovisnings och revisionsfrågor i Svenskt Näringsliv menar att den på sikt viktigaste effekten av ett borttagande av revisionsplikten är att det öppnas nya möjligheter för revisorer att agera rådgivare för småföretag.

(DI 10/1-08).

Revisionsplikten avskaffande kan medföra att skatteverket får en större börda. På skatteverket finns en oro enligt Vilhelm Andersson (rättschef på skatteverket) för att oreviderade siffror ska leda till sämre underlag att granska skattebasen på samt att många bolag kommer att lämna in felaktiga uppgifter när de slipper att anlita en revisor. Något som skulle kunna generera lägre skatteinkomster. Vidare menar Vilhelm Andersson att det

kommer att krävas en lagförändring gällande razzior på företagen. Idag måste skatteverket meddela ledningen att de ska komma på besök i företaget. Dessa överrasknings razzior kan bli någon sorts ersättare för revisorer.

(DI 25/2 2008)

1.3 Frågeställning

Huvudfrågor:

- ✓ Vilka konsekvenser medför avskaffandet av revisionsplikten för revisionsbyråer, samt revisorers arbetsuppgifter.
- ✓ Vilka konsekvenser medför avskaffandet av revisionsplikten för skatteverket, samt kommer skatteverkets medarbetare få större arbetsbördor?

1.4 Syftet

Vårt syfte är att beskriva och analysera vad revisorerna samt skatteverket anser om det blir en lagändring angående revisionspliktens vara eller icke vara.

1.5 Avgränsning

Vi har begränsat oss till en större revisionsbyrå, en mindre lokal revisionsbyrå samt till skatteverket. Vi ansåg att dessa berörda parter var mest insatta i ämnet.

Vidare har vi valt att fördjupat oss i vilka konsekvenser avskaffandet av revisionsplikten har medfört för andra länder och vi har valt att avgränsa oss till England och Tyskland.

1.6 Disposition

Här presenteras uppsatsens fortsatta disposition

Kapitel 2 Metod

I detta kapitel kommer vi att presentera de metoder vi har valt att använda i våran forskning och analys.

Kapitel 3 Teoretisk referensram

I detta kapitel kommer vi att presentera de metoder vi har valt att använda i vår forskning och analys.

Kapitel 4 Empiriskt undersökningsområde

I detta kapitel sammanförs en översikt av vårt insamlade material från intervjuer med revisorer och skatteverket.

Kapitel 5 Analys

I detta kapitel har vi presenterat vår analys bestående av empirin kopplat till teorin.

Kapitel 6 Slutsats

I detta kapitel drar vi våra slutsatser med hänsyn till vårt syfte och problemformulering som grundar sig på analyserna här ovan. Till slut ger vi förslag till fortsatt forskning.

2. Metod

I detta kapitel kommer vi att presentera de metoder vi har valt att använda i vår forskning och analys.

2.1 Vetenskapligt förhållningssätt

Genom den ontologiska aspekten vet vi att informanten kan svara på vår undersökning på olika sätt, beroende på vilken uppfattning samt tidigare samarbete informanten har om revisorer. Vilka frågor vi ställer, hur vi ställer frågorna och vår förklaring till vad vi har för syfte med uppsatsen kan ge viss indikation på hur informanten svarar på våra frågor. Vi måste vara observanta på dessa aspekter så att vi inte tolkar in för mycket av våra egna uppfattningar och idéer. Vi har givetvis varit väldigt objektiva i våra frågor samt ställt frågor utifrån många aspekter.

När det gäller den epistemologiska aspekten, anser vi att hela vår forskning går ut på tolkande frågor, om hur informanterna uppfattar och tolkar händelser och handlingar, det vill säga vad informanten tycker eller tror själv. Det enda som vi själva kan påverka för att få en så objektiv undersökning och information som möjligt är vårt förhållningssätt till informanten, våra frågor och syfte med uppsatsen. Eftersom vi använder kvalitativ undersökning så undersöker vi verkligheten som inte alltid är så lätt att fånga.

Det finns två huvudparadigm inom forskning, positivism samt hermeneutik. Dessa paradigmen används till att få fram sanningen. De flesta forskare använder sig utav båda paradigmen. I vår studie kommer vi att använda det hermeneutiska paradigmet till största delen, då vi gör intervjuer med företag. Denna lagändring har inte kommit till stånd, vilket medför att vi enbart får fram vad företagen anser och ej vet med säkerhet.

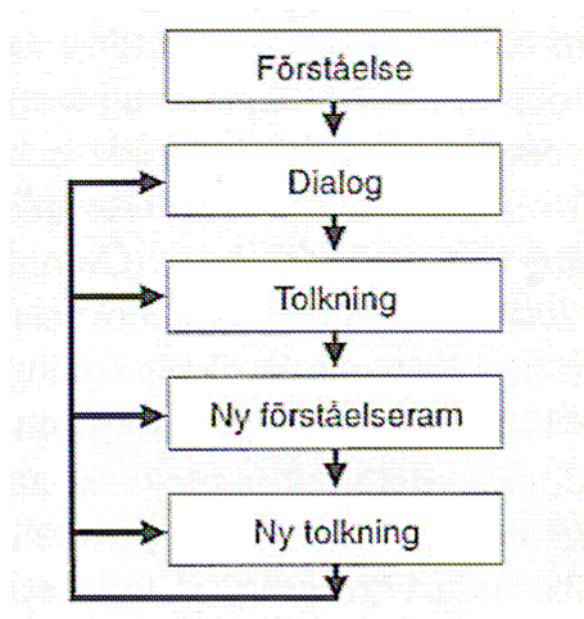
Hermeneutik

Hermeneutiken har en humanistisk inriktning och utgår från att man studerar, tolkar och förstår. Det centrala begreppet i hermeneutiken är tolkningen – tolkningslära.

Människor börjar i sin förförståelse vilket kan innebära att de har erfarenhet eller skaffar sig kunskap om ämnet, sedan går de vidare till dialogen, där de för dialog med antingen fysiska personer, litteratur, bilder eller observationer som de har gjort under sin forskning. Därefter går de vidare till sin tolkning av ämnet, vilket för en vidare till en ny förståelse som gör att de får en ny förförståelse och så börjar de om igen. Det är en ständig process.

Figuren 2.1 visar den visuella bilden på hur processen går till.

(IB Andersen)

Figur 2.1 Hemeneutiskspiral (Andersen 1998, s193)

2.2 Vetenskaplig forskningsmetod

Det finns både en kvalitativ samt en kvantitativ metod som används vid samhällsvetenskaplig forskning. Metoderna beskriver hur en forskare genererar, bearbetar och analyserar forskningsmaterialet. Skillnaden mellan den kvantitativa samt den kvalitativa metoden är att: Kvantitativa är mer strukturerade, förklarande och har en mer logisk samt rationell ansats. Mätinstrumentet för denna metod är t.ex. enkätintervjuer. Den kvalitativa metoden är inte lika strukturerad som den kvantitativa. Här används personliga intervjuer som mätinstrument.

Själva kärnämnet i vår uppsats är uppbyggd på den kvalitativa metoden med en induktiv ansats. Den kvalitativa metoden innebär att vi får ut mycket information från få informanter. Informanterna väljer forskaren själv, ett så kallat strategiskt val. Det finns olika sätt att få fram strategiska urval, bland annat extrema, avvikande och speciella, intensiva urval, maximal variation ifråga om centrala kännetecken mm. Vi har gjort en blandning av dessa strategiska urvalssätt. Vi har gjort bandinspelade intervjuer med skatteverket, en global revisionsbyrå samt en lokal revisionsbyrå.

Vi har använt oss av kvalitativa undersökningar där vi intervjuade en informant från våra valda intressentgrupper, vilka är revisorer, samt skatteverket. Eftersom detta inte har reglerats per lag ännu, tycker vi att den kvalitativa undersökningen passar bäst till den här sortens forskning.

Vi fick utförliga svar från informanten samt en helhetssyn från deras perspektiv. Det kom upp andra intressanta uppslag till vår forskning som vi inte hade tänkt på. Vi använde oss av alla våra sinnen för att registrera hur informanten betedde sig under intervjun, en liten observationsanalys.

På grund av att vi använde oss av en kvalitativ undersökning kunde vi vara säkra på att vi fick svar från informanten till skillnad mot en kvantitativ undersökning där vi måste förlita oss på att respondenterna svarar på en enkätundersökning.

Flera andra forskare som har använt sig av kvantitativa undersökningar inom detta område har fått väldigt dålig respons, vilket medförde att vårt beslut var enkelt. Vi är väl införstådda med att den kvalitativa undersökningen är något mer komplicerad än den kvantitativa men vi anser att vi fick mer tillförlitlig information genom att använda oss av den kvalitativa undersökningen.

(Ib Andersen, Johannessen & Tufte)

2.3 Vetenskaplig forskningsansats

Det finns tre olika ansatser deduktion, induktion samt abduktion för att relatera teori med empiri.

Deduktion:

Denna ansats utgår från teori till empirin. ”... (”deducera” = avleda) och innebär en avledning från det generella till det konkreta. Generella påståenden (teorier) testas med empirisk data”¹.

Induktion:

Denna ansats utgår ifrån empiri till teori. ”Att inducera (=föra in i) går i korthet ut på att man drar slutsatser från det speciella till det mer allmänna”².

Abduktion:

Är en växelverkan mellan induktion och deduktion.

Vår uppsats bygger på den induktiva ansatsen.

Den induktiva ansatsen innebär att vi får information från få företag i verkligheten, som vi sedan ska göra om till en generell information som gäller alla företag som vårt ämne berör. Vi har även inslag av deduktiv ansats med tanke på att vi har gjort en bakgrund av svensk redovisningshistoria, där vi bland annat skrev om när revisionsplikten togs upp i den svenska lagen, vilka regler som gäller idag för revisorer samt vad som är revisorernas arbetsuppgifter. (Ib Andersen, Johannessen & Tufte)

2.4 Urval

Vi valde en global och en lokal revisionsbyrå på grund av att vi skulle få insikt om vilka konsekvenser revisionspliktens avskaffande kunde medföra.

Anders Bryngelsson, revisor på Öhrlings Pricewaterhouse Coopers, hittade vi genom att vi hade varit på en studentkväll hos Öhrlings och blev rekommenderade av hans medarbetare att ta kontakt med honom. Åsa Johansson som är redovisnings ansvarig/revisorsassistent hos Helgusgruppen har vi kontakt med genom arbetet. Vi fick ett privat tips om att kontakta Kent Björkdahl, som arbetar på Rätts- och utvecklingsenheten på skatteverket i Göteborg, och var väl insatt i ämnet.

¹ Johannessen & Tufte s.35

² Johannessen & Tufte s.35

2.5 Datainsamling

Vi har använt oss av primärdata till den empiriska delen av vår forskning samt sekundärdata i form av artiklar, böcker samt Internet.

För att vi skulle kunna skriva vår uppsats var det nödvändigt att samla in olika typer av data såsom primärdata som forskaren eller dennes assistent samlar in som inte har skrivits om innan. Då tänker vi främst på våra intervjuer som vi har genomfört samt sekundärdata som t.ex. andra personer, forskare samt institutioner har samlat in i form av artiklar, böcker samt Internet.

Vi har sökt efter andra forskningsrapporter på Internet, där forskning har gjorts på liknande ämne. Vi har även använt oss av artiklar, då främst från Dagens Industri. Vidare har vi även använt oss av en av Organisationen Svenskt Näringslivs egna utredningar samt regeringens SOU-utredning. Vi har även hittat litteratur och artiklar på biblioteket. Vår kurslitteratur från tidigare kurser har kommit väl till pass under arbetet med denna uppsats. Genom att ta till oss ovan nämnda sekundärdata fick vi en bättre inblick samt en större kunskap om ämnet som vi hade valt att skriva uppsatsen om.

Den primära datainsamlingen kom vi att uppleva som arbetsam. Vi genomförde många intervjuer, då vi från början valde företagarnas och skatteverkets perspektiv. Vi kom fram till att företagarnas syn på revisionspliktens avskaffande var likartad, på grund av att företagarna inte var så insatta i detta ämne ännu. Företagarna ansåg att revisionspliktens avskaffande inte var så relevant för dem eftersom lagförslaget inte hade gått igenom och inte är relevant i dagsläget. Detta ansåg vi rubbade validiteten i vår uppsats, vilket medförde att vi ändrade perspektiv till revisorernas och skatteverkets perspektiv.

Vi genomförde dessa intervjuer på respektive arbetsplats. Vi frågade om vi fick spela in intervjuerna för att vi lättare skulle kunna skriva av samt analysera vad informanterna hade delgett oss samt att vi kunde försäkra oss om att allt som sades även återgavs på rätt sätt. Våra informanter får ta del av denna uppsats när den är klar. Vår primära aspekt var att få veta vad våra informanter ansåg att lagförslaget skulle ge för konsekvenser för deras verksamheter.

2.6 Reliabilitet och validitet

För att vi ska kunna säkerställa relevansen och tillförlitligheten i vår rapport använder vi oss av validitet samt reliabilitet.

Validiteten är ett mått på hur väl vi mäter det vi ska mäta i vår forskning samt att det vi mäter är relevant. Vi har skrivit våra intervjufrågor själva, vilket leder till att vi mäter det som avses att mäta. Vidare leder detta till att vi anser att vi har säkerställt validiteten.

Reliabiliteten är noggrannheten i mätningen – tillförlitligheten på vilket sätt vi mäter. När vi använde oss av olika slags undersökningar blev reliabiliteten högre. Vi gjorde bandinspelade intervjuer. Genom detta fick vi en bra reliabilitet.

Det som vi reflekterar över är att vi inte får med en större mängd respondenter som vi skulle kunna få genom kvantitativa undersökningar. Nu får vi tolka dessa få informanters svar och få en uppfattning om hur revisorspliktens slopande generellt skulle uppfattas av de flesta andra revisorer samt medarbetare på skatteverket.

(Ib Andersen, Johannessen & Tufte)

3. Teoretisk referensram

I detta kapitel kommer vi att presentera de metoder vi har valt att använda i vår forskning och analys.

3.1 Fjärde bolagsdirektivet

”Artikel 51 EG: s fjärde bolagsdirektiv³ föreskriver obligatorisk revision av företagens årsbokslut och en granskning av förvaltningsberättelsen. Direktivet är tillämpligt på sådana företagsformer i vilka delägaransvaret är begränsat, dvs. aktiebolag eller motsvarande utländska associationer samt handels- och kommanditbolag vilkas samtliga obegränsat ansvariga delägare är antingen aktiebolag eller andra bolag med begränsat ansvar”⁴.

EU:s medlemmar har likväl enligt artikel 51 rätten att slopa revisionsplikten för små företag.

”På redovisnings- och revisions-området är EU:s definition av små företag ett företag med färre än 50 anställda och med en omsättning understigande 7,3 miljoner euro eller en balansomslutning understigande 3,65 miljoner euro. För att ett företag ska undantas måste två av tre gränsvärden understiga gränsvärdena i direktivet (artikel 11 i direktivet)”⁵.

De allra flesta länderna inom EU utnyttjar rättigheten att kunna slopa revisionsplikten för de små företagen. Malta och Sverige är de enda medlemsländerna som fortfarande har kvar denna plikt

3.2 Internationellt perspektiv

3.2.1 England

Året 1967 infördes revisionsplikt för aktiebolag oavsett storlek i England, samtidigt infördes ett krav på obligatoriskt offentliggörande av årsredovisningar. Vissa undantag från revisionsplikten infördes år 1993. För de allra minsta aktiebolagen infördes en valmöjlighet att i stället för att göra en komplett revisionsberättelse, hade företagen möjlighet att offentliggöra en förenklad version av revisionsberättelsen som sedan togs bort 1997 på grund av att den ansågs onödig.

Tre gånger d.v.s. 1997, 2000 och 2004 har de höjt gränsbeloppen och ligger nu på EU:s maximala tillåtna värde. Beloppsgränserna i dag är

- ✓ 5,6 miljoner pund i omsättning
- ✓ 2,8 miljoner pund i balansomslutning
- ✓ 50 st anställda (<http://hdl.handle.net/2077/1660>)

I England förekommer dock att undantagen inte gäller för alla aktiebolag. Omfattar det aktiebolag som bedriver finansiell verksamhet och offentliga aktiebolag. För att skydda

³ 78/660/EG

⁴ Thorell & Norberg s.11

⁵ SOU s.153

minoritetsintresse ägarna finns även ett undantag att de aktieägare som äger minst 10 % av aktierna i bolaget kan kräva att bolaget revideras. (Thorell & Norberg 2005)

”Avregleringen i England är ett resultat av en medveten regleringsfilosofi för småföretag, som innebär att om inte nyttan av en tvingande regel kan visas vara större än de kostnader regeln för med sig så avskaffas regeln”⁶.

På grund av att revisionsplikten togs bort 1993 kan de nu på mer korrekt sätt mäta effekterna. I England år 2005 fanns det ca 900 000 aktiebolag som påverkades av detta. Mellan 60-70 % av aktiebolagen utnyttjade sig av det. Även om en stor del av företagen har valt bort revisionen t.ex. för att spara pengar har många ändå valt att behålla den. Enligt undersökning som utfördes av professor Collis på uppdrag av Handelsdepartementet (DTI) har de nu fått vetskap om vilka företag som väljer att behålla revisionen.

- ✓ Företag som måste lämna ett exemplar av sin årsredovisning till banker eller andra finansinstitut.
- ✓ Företag som har ganska stor omsättning.
- ✓ Företag som menar att revisionen påverkar dem positivt med tanke på behov av finansiering.
- ✓ Företag där styrelsen menar att revision ger ökad kontroll över redovisningen.
- ✓ ”Företag som inte är familjeägda och därmed har aktieägare som inte har tillgång till internredovisningen”⁷.

(Thorell & Norberg 2005)

Intressenternas uppfattning av sloandet av revisionsplikten är splittrad. Skatteverket och bankerna är positiva men bland revisorerna är det vissa som är för och andra emot.

För HM Revenue and Custom (motsvarande skatteverket) synes revisionen inte vara något nödvändigt hjälpmedel. Skatteverket förefaller sätta större värde på uppgifter om vilken person som har utfört bokföringen och vem som har skrivit på skattedeklarationen än att årsredovisningen har granskats av en revisor.

(170 SOU 2008:32 Utländska förhållanden)

3.2.2 Tyskland

I Tyskland finns det två olika former av företag, Aktien-gesellschaft (AG) och Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH). De två formerna av företag påminner om Svenska aktiebolag.

”Till skillnad från Sverige är det storlek och typ av bolag som avgör om revision av räkenskaper ska utföras eller inte. Företagsformen AG är den bolagsform som krävs vid börsintroduktion, men samtidigt är lagarna rörande AG komplicerade varför privata bolag ofta undviker denna företagsform. När utländska företag ska etablera sig i Tyskland används nästan uteslutande företagsformen GmbH. Informations-plikten för GmbH är mindre än för svenska företag.”⁸

Enligt den Tyska regleringen ska alla företag i Tyskland revideras med undantag av de företag som klassas som små företag.

⁶ Thorell & Norberg s.4

⁷ Collis (2003)

⁸ SOU s.175

I Tyskland har det aldrig funnits revisionsplikt eller några som helst krav på att små företag revideras.

”De bolag som går under benämningen små företag är de som uppfyller minst två av följande tre gränsvärden:

- ✓ balansomslutningen får inte överstiga 3 438 000 euro
- ✓ omsättningen får inte överstiga 6 875 000 euro och
- ✓ årsgenomsnittet anställda får inte överstiga 50.⁹”

I enlighet med det tyska justitiedepartementets beräkningar är det cirka 400 000 små företag som är undantagna från revisionsplikten, som påstås vara ca hälften av de företag som finns i Tyskland.

I Tyskland är det väldigt få utbildade revisorer eftersom alla små företag är undantagna från revisionsplikten.

”Däremot finns det desto fler Steuerberater och Steuerbevoll-mächtige. En direktöversättning av dessa titlar skulle bli skatte-rådgivare. Dessa skatterådgivare utför dock inte enbart skatterådgivning utan anlitas även för att upprätta bolagens bokföring”¹⁰.

”En Steuerberater eller Steuerbevoll-mächtigter är inte auktoriserad revisor enligt det åttonde bolags-rättsliga direktivet och är därför inte behörig att utföra lagstadgad revision.

I Tyskland finns inga lagkrav som kräver användning av en Steuerberater för att upprätta redovisningshandlingar eller andra uppgifter. Företagens användning av en Steuerberater sker därför uteslutande på frivillig väg. I praktiken använder alla icke-revisionspliktiga aktiebolag en skatterådgivare (Steuerberater) bl.a. för att upprätta deklarationer och årsredovisningar samt löne- och avgiftsrapporter. En Steuerberater stämplrar (undertecknar) deklarationen och andra anmälningar till skattemyndigheten. Detta innebär en försäkran att han eller hon under sitt arbete med redovisning och skatterådgivning inte har upptäckt något brott mot skattelagstiftningen eller någon annan form av ekonomiskt brottslighet”¹¹.

3.3 Delbetänkandet 11 april, 2008

Utredningens förslag går ut på att alla finansbolag och alla börsnoterade aktiebolag fortsättningsvis ska vara skyldiga att ha en auktoriserad revisor. För alla andra företagsformer rekommenderas att enbart de största ska inkluderas av revisionsplikten, alla andra som har

- ✓ Mer än 83 miljoner kronor i omsättning
- ✓ Fler än 50 anställda
- ✓ Mer än 41,5 miljoner kronor i balansomslutning

Om detta träder i kraft kommer det att förbättra småföretagens konkurrenskraft, de får välja redovisnings- och revisionstjänst själva beroende på deras behov.

⁹ SOU s.175

¹⁰ SOU s.175

¹¹ SOU s.176

Förhoppningarna är, att även om revisionsplikten avskaffas kommer de små företagen ändå att välja att ha revisionen kvar och därigenom kommer den ekonomiska brottsligheten och skattefusket att bli minimalt.

För att inspirera företagen till att frivilligt välja revision rekommenderade utredningen vissa handlingar:

- ✓ Avskaffande av förvaltningsrevisionen
- ✓ Revisorn behöver inte granska om deras klienter har fullgjort sina skyldigheter att betala skatter och avgifter
- ✓ Mandattiden bör kortas till ett år
- ✓ Bolagsstämman ska kunna välja revisor

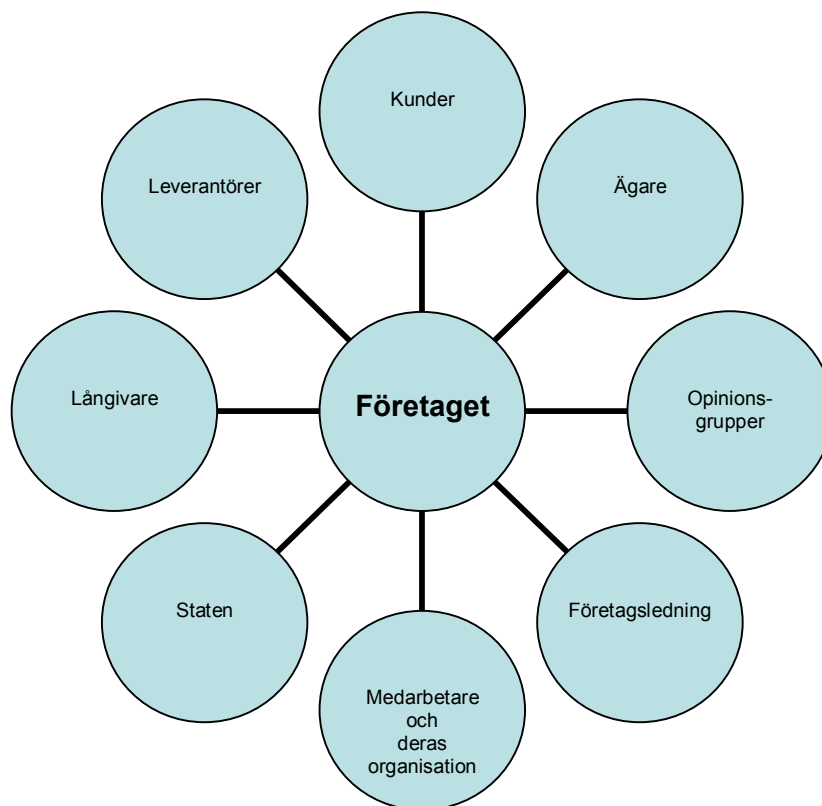
”Utredningen föreslår att de nya bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2010 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som börjar närmast efter den 30 juni 2010”¹²

12

<http://www.skatteverket.se/nyheterpressrum/skattenyheter/2008/skattenyheter2008/20080411skattenyheter808den11april2008.5.3a7aab801183dd6bfd380016475.html>

3.4 Intressentmodellen

Intressentmodellen har en stark verkan på företagens revision idag. Det finns många olika intressenter som är intresserade av bolagens revision, såsom ägare, kunder, leverantörer, långgivare mm. Intresset bygger på strävan efter en tillfredsställande vinst som är baserad på en viss anspråksnivå¹³. Betydelsen av att företagen använder sig av intressentmodellen är att försöka uppnå ett någorlunda stabilt förhållande till omgivningen eller en så kallad jämvikt. Varje företag har relationer till olika intressenter och mellan dem råder det ett beroendeförhållande. Intressenterna är beroende av företagen och vice versa och mellan dem krävs det en viss balans av de bidrag de lämnar till varandra. Självklart kräver intressenterna högre belöningar som överstiger det de har bidragit till i företaget och det kan vara en förutsättning för att fortsätta med affärer dem emellan.

Figur 3.4 Intressemodellen (Ax, Kullén 2005, s39)

På grund av skillnader mellan intressenterna ser deras behov av ekonomisk information olika ut. Företaget måste då kompromissa, göra avvägningar och prioritera mellan kraven för att försöka tillgodose alla intressenternas behov till fullo. För att intressenterna ska kunna ta rätta beslut ska årsredovisningen vara så omfattande som möjligt. I modellen ovan presenteras de olika intressenterna.

Här nedan kommer vi att beskriva några av de olika intressenternas ”nytta” av ekonomisk information.

¹³ Ax Christian & Johansson Christer, *Den nya ekonomistyrningen* (2005)

Ägare

Potentiella ägare ska ta beslut om vilket pris de är beredda att betala för företagets aktier. Befintliga ägare ska ta besluta om eventuell försäljning av befintliga aktier.

Banker

Bankerna ska bedöma om företagen klarar av eller inte klarar av att betala amorteringar och räntor på både gamla och nya lån.

Leverantörer

Leverantörerna ska ta ställning till om de vågar leverera varor på kredit.

Kunderna

Kunderna är intresserade av att se om företaget går bra och kommer att hålla sig kvar på marknaden framöver. Kunderna är även intresserade av om företaget kommer att klara av sina leveranser stora som små.

Staten

De skatter som betalas in går till kommunerna, landstingen och staten. De nyttjas för att bekosta samhällets kostnader för t.ex. administration, vård, utbildning, försvar mm.

Skatten återbetalas till samhället i form av olika bidrag såsom barnbidrag, studiebidrag och även i form av pensioner.

3.5 Revisorer och revision

”Revision är att kritiskt granska, bedöma och uttala sig om ett företags redovisning och förvaltning.”¹⁴

Revisorn analyserar om verksamhetens ekonomi är god och om företaget bedrivs effektivt med underlag i den information som finns att hämta i redovisningen och andra ekonomiska rapporter.

I FAR finns lagar som reglerar hur en revision ska gå till för olika former av företag. I lagarna finns även uppgifter om vilken information revisorn är skyldig att lämna, om den ekonomiska situationen företaget befinner sig i.

De måste även ta reda på om det finns ett fungerande internt kontrollsystem. Revisorn måste vara oberoende och följa god revisionsd i sin granskning. God revisionsd redogör för hur revisionen ska genomföras, vilket till största delen handlar om professionellt omdöme, kunskap och erfarenhet.

Revisorer har tystnadsplikt gentemot företaget de granskar och får inte lämna information till utomstående om det kan skada företaget på något sätt. Ändå finns det undantag från

¹⁴ www.alltomrevision.se

tystnadsplikten, t.ex. att revisorn är skyldig att ge bolagsstämman den information som denna begär om det inte kan komma till skada för bolaget, även om revisorn misstänker brott gäller inte tystnadsplikten. Idag finns det två typer av revisorer, godkända revisorer och auktoriserade revisorer.

För att revisorn ska kunna göra sitt arbete på bästa möjliga sätt behöver han/hon ha bra kunskap inom beskattning, juridik och redovisning och att även hålla sig väl uppdaterad, på grund av att det hela tiden kommer nya eller uppdaterade regler eller rekommendationer.

Revisorer kan även ha en rådgivande roll åt företag, men som det ser ut idag får en revisor inte agera rådgivare åt samma företag som han/hon gör revision på. Vidare i revisorns roll som rådgivare ingår i hans/hennes arbetsuppgifter att han/hon kan hjälpa företag att förbättra sina rutiner och fungera som ett rådgivande bollplank. Detta leder till minskade risker för medvetna eller omedvetna fel.

Många tror att revisorns arbete enbart utförs på ett kontor där han/hon sitter instängd och inspekterar siffror, men så är inte fallet! I verkligheten sker revisorns arbete i samverkan med företaget. Utan en bra relation mellan företaget som revideras och revisorn kan det bli svårt att få all information som behövs.

Revisorn måste därför vara social och vara värd det förtroende han/hon får. Om företaget som ska revideras är väldigt litet kan revisionen utföras på revisionsbyrån.

”Lagreglerna om revision är bitvis anpassade efter företagets juridiska form och bestämmelserna finns i speciallagarna för aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser. För enskilda näringsidkare finns ingen speciallag, utan revisionsreglerna för enskild firma och handelsbolag har samlats i en separat lag om revision.

- ✓ Aktiebolagslagen
- ✓ Lag om ekonomiska föreningar
- ✓ Stiftelselag
- ✓ Lag om revision, som gäller för övriga typer av företag¹⁵.

Revisionen består av olika delar såsom

- ✓ Förberedelse av åliggandet
- ✓ Kontinuerlig inspektion/inspektion av intern kontroll
- ✓ Granskning av bokslutet
- ✓ Inspektion av årsredovisningen

3.5.1 Förvaltningsberättelsen

Enligt 6 kap 1 § Årsredovisningslagen.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en rättvisande översikt av utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat. När det behövs för förståelsen av årsredovisningen skall

¹⁵ Lönnqvist Rune, Årsredovisningen i aktiebolag och koncerner.

översikten innehålla hänvisningar till och ytterligare upplysningar om de belopp som tas upp i andra delar av årsredovisningen.¹⁶

Tanken med förvaltningsberättelsen är att den ska berika den information som finns i de övriga delarna av årsredovisningen som t.ex. balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalysen och noterna. Vissa exempel som förvaltningsberättelsen bör innehålla är:

- ✓ Styrelsens uttalanden angående utvecklingen av nyckeltal som är viktiga för verksamheten.
- ✓ Etableringar eller tänkta nedläggningar av rörelse- eller produktgrenar.
- ✓ Stora förändringar på marknadssituation för företagets produkter.
- ✓ Väsentliga köp av dotterbolag eller AT.
- ✓ Om ändring på valutakurser kan ha stor effekt för företagets resultat.

(Lönnqvist Rune, 2006, 4: e uppl. Studentlitteratur)

(www.ams.se)

(www.alltomrevision.se)

(FAR del 2)

3.5.2 Revisionsberättelsen

Till slut måste revisorn upprätta en revisionsberättelse och är den enda rapporten från revisorn som offentliggörs. Senast tre veckor före bolagsstämman ska revisorn lämna revisionsberättelsen till bolagets styrelse.

”Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisningen. I uttalandet skall det särskilt anges

1. om årsredovisningen ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning, och
2. om förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Om det i årsredovisningen inte har lämnats sådana upplysningar som skall lämnas enligt tillämplig lag om årsredovisning, skall revisorn ange detta och, om det är möjligt, lämna behövliga upplysningar i sin berättelse”¹⁷.

”Revisionsberättelsen ska alltid innehålla uttalande om huruvida

1. Bolagsstämman bör fastställa balansräkningen och resultaträkningen,
2. bolagsstämman bör besluta om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt förslaget i förvaltningsberättelsen, och
3. styrelsen och den verkställande direktören i förekommande fall har upprättat en förteckning enligt 21.kap 10 § över vissa lån och säkerheter.

Om revisorn anser att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall han eller hon anteckna det på årsredovisningen”¹⁸.

Det är revisorns skyldighet att skicka in kopia av en oren revisionsberättelse till Skatteverket.

¹⁶ 6 kap. 1 § Årsredovisningslagen (SFS 1 995:1554; ÅRL)

¹⁷ FAR del 2 Aktiebolagslag 31§ (SFS 2005:551) s.30

¹⁸ FAR del 2 Aktiebolagslag 32§ (SFS 2005:551) s.31

3.6 Skatteverket

Sedan vikingatiden har det funnits skatter i Sverige. Skatteverkets aktuella system för inkomst skatt erhöll Sverige på 1900-talet. Förutom inkomstskatt har vi t.ex. moms, skatter från näringsverksamheter, sociala avgifter m.fl.

”Skatteverket hanterar skatteärenden för medborgare och företag, ärenden om folkbokföring, fastighetstaxering och bouppteckningar samt gör brottsutredningar. Från och med 2008 är det också Skatteverket som bevakar statens fordringar. Verket har cirka 11 500 medarbetare som finns på ett 100-tal orter i landet”.¹⁹

I Sverige är det politikerna i riksdag, kommuner och landsting som beslutar om hur stora skatter vi ska ha. Skatteverket sköter arbetet med att ta in skatterna. Verkets huvudkontor är i Solna och det har huvudansvar för de sju skatteregionerna. Skatteverket är en fristående myndighet men lyder under regeringen, som betyder att regeringen inte kan influera företags eller enskilda personers frågor.

Skatteverkets vision

”Ett samhälle där alla vill göra rätt för sig”.²⁰

Skatteverkets huvuduppgifter

- ✓ Skatter
- ✓ Folkbokföring
- ✓ Bouppteckning

De skatter som betalas in går till kommunerna, landstingen och staten. De nyttjas för att bekosta samhällets kostnader för t.ex. administration, vård, utbildning, försvar mm.

Skatten återbetalas till samhället i form av olika bidrag så som barnbidrag, studiebidrag och även i form av pensioner.

3.6.1 Beskattningsverksamheten

”Beskattningsverksamhetens huvudsakliga aktiviteter är information, löpande ärendehantering och kontroll. Vi arbetar på flera sätt för att minska skattefelet och uppbördsfelet. Problem och risker identifieras och resurser koncentreras till områden med hög risk. Interna mål finns bland annat för förebyggande åtgärder, produktivitet och kontrollverksamheten”²¹.

¹⁹ <http://www.skatteverket.se/omskatteverket/skatteverketsorganisation.4.7b610ded10741da92fa80001414.html>

²⁰ <http://www.skatteverket.se/omskatteverket/allmantomskatteverket.4.906b37c10bd295ff4880004337.html>

²¹

<http://www.skatteverket.se/omskatteverket/beskattningsverksamheten.4.3a7aab801183dd6bfd380008820.html>

Löpande ärendehantering och grundkontroll

”I löpande ärendehantering ingår arbetsmoment som sortering, registrering, diarieföring, expediering samt arkivering av deklARATIONER och kontrolluppgifter. Även hantering av deklaranter rättselser och omprövningar ingår i löpande ärendehantering.

Under 2007 hanterades bland annat mer än 18 miljoner deklARATIONER och redovisningar, 86 miljoner kontrolluppgifter och 2 miljoner näringsblanketter. En korrekt och effektiv hantering av dessa är en förutsättning för att vi ska kunna ägna så mycket resurser som möjligt åt områden med stora risker för fel.

Grundkontrollen syftar till att rätta uppenbara fel, exempelvis felaktiga överföringar, felsummeringar och misstämningar mot kontrolluppgifter. Under 2007 fattades 1,3 miljoner beslut om höjningar eller sänkningar av skatt. Av dessa avsåg knappt 0,6 miljoner kontroll. Resterande var till exempel nya uppgifter från deklaranter²².

”Omkring 2/3 av den samlade arbetstiden läggs ned på operativ verksamhet som omfattar bl.a. hantering av deklARATIONER och kontroll²³.

”Vidare kan Skatteverket efter överenskommelse göra besök hos den skattskyldige (taxeringsbesök) och besluta om taxeringsrevision.

Skattekontrollen brukar delas in i grundkontroll och utökad kontroll. Grundkontrollen syftar till att säkerställa att lämnade deklARATIONER fyllts i och om uppgifter saknas så efterfrågas dem.

Den utvidgade kontrollen sker i form av skrivbordsgranskning och taxerings- eller skatterevisión. Revisión får beslutas för att kontrollera att deklARATIONER- och annan uppgiftsskyldighet enligt lagen om självdeklARATIONER och kontrolluppgifter fullgjorts riktigt eller fullständigt. Revisión får också beslutas för att kontrollera att det finns förutsättningar för den skattskyldige att fullgöra uppgiftsskyldighet som kan antas uppkomma, t.ex. att den skattskyldige har sin bokföring i ordning. Revisión får också beslutas för att inhämta uppgifter av betydelse för kontrollen hos någon annan än den reviderade. Ett beslut om revisión ska bl.a. innehålla uppgift om ändamålet med revisiónen och denna är även i övrigt förenad med vissa rättssäkerhetsgarantier²⁴”

”Det allmännas totala intäkter uppgick år 2005 till 1 514 miljarder kronor. Av intäkterna utgjorde skatter inklusive socialförsäkringsavgifter 1 360 miljarder kronor. År 2004, som är det senaste året med uppgift om samtliga fastställda skatter, uppgick skatteintäkterna till 1 296 miljarder kronor.

Den totala bolagsskatten år 2004 uppgick till 71 miljarder kronor, motsvarande 5,5 procent av skatteintäkterna²⁵.

22

<http://www.skatteverket.se/omskatteverket/beskattningsverksamheten.4.3a7aab801183dd6bfd380008820.html>

²³ SOU s.138

²⁴ SOU s.139

²⁵ SOU s137

På skatteverket finns en oro enligt Vilhelm Andersson (rättschef på skatteverket) för att oreviderade siffror ska leda till sämre underlag att granska skattebasen på samt att många bolag kommer att lämna in felaktiga uppgifter när de slipper att anlita en revisor. Något som skulle kunna generera lägre skatteinkomster. Vidare menar Vilhelm Andersson att det kommer att krävas en lagförändring gällande razzior på företagen. Idag måste skatteverket meddela ledningen att de ska komma på besök i företaget. Dessa överraskningsrazzior kan bli någon sorts ersättare för revisorer. Vidare tror Vilhelm att skatterazzior blir vanligare när revisorerna försvinner.
(Artikel DI 25/2-08)

Skatteverkets långsiktiga mål (till 2012)

- ✓ Halvera skattefelen
- ✓ Att Skatteverket har medborgarnas och företagens förtroende
- ✓ Skatteverket i Sverige ska vara det bästa inom OECD
- ✓ Att vara en öppen och samarbetande e-förvaltning
- ✓ Att utifrån krav eller förändringar i verksamheten ha bra bemanning och sakkunskap

(www.skatteverket.se)

3.7 Revisionsplikten

Revisionsplikten i Sverige har funnits sedan 1983 för alla aktiebolag. På grund av att alla små aktiebolag ansågs vara väldigt utsatta för ekonomisk brottslighet beslutades om revisionsplikt för alla aktiebolag. Nackdelen med denna plikt är att kraven på revisionen är densamma oavsett storlek på bolagen.

Enligt EG-rättens fjärde direktiv får de enskilda medlemsländerna i EU själva ta beslut om revisionsplikten ska slopas eller inte. I dag är Sverige nästan det enda landet inom EU som har kvar revisionsplikten för små aktiebolag

Regeringen gav den 14 december 2006 en utredningsman den uppgiften att komma med förslag på de ändringar som behöver göras för att avskaffa revisionsplikten. Han fick även undersöka om det skulle krävas andra varianter av granskningar för att förebygga brott.

3.8 För- och nackdelar med avskaffandet av revisionsplikten

En undersökning som Claes Norberg, Lunds universitet och Per Thorell, Ernst & Young, fick i uppgift av Svenskt Näringsliv uppenbarade att Sverige bör avskaffa revisionsplikten.

De påstår att den lagstadgade revisionen kostar mer än den smakar för de mindre aktiebolagen och att det kan vara en stor nackdel i den internationella konkurrensen. Deras förslag är att de små bolagen ska få välja själva om de vill ha kvar revisionen eller inte.

Enligt deras rapport är revisionsplikten inte intressant för företagsledare eller aktieägare, utom att den gynnar samhället.

Företagen ska kunna välja själva om de behöver revision t.ex. i samband med beviljad kredit av banker eller finansinstitut och i så fall kan de se detta som någon slags kostnad för krediten.

Enligt Norberg & Thorell kommer intressenterna i vissa fall att ställa krav på företagen om revision. Tanken bakom detta är att en revision som är efterfrågestyrd kommer att bli mer verkningsfull och användbar.

Om revisionsplikten försvinner är det risk för fler och större ekonomisk brottslighet.

3.9 Misstanke om brott

Sedan 1999-01-01 gäller nya regler om revisorn misstänker att brott har begåtts av antingen styrelseledamot eller verkställande direktören (VD), som t.ex. bedrägeri eller bokföringsbrott. Revisorns skyldigheter vid misstanke om brott finns i ABL 9.kap 42-44§.

I vissa fall är revisorn skyldig att anmäla dessa brott, men denna skyldighet påverkas ej av tystnadsplikten.

Under normala omständigheter ska styrelsen informeras och revisorn ska avgå från sitt åliggande senast fyra veckor efter det och skicka in en anmälan till åklagarmyndigheten och en redogörelse till Bolagsverket.

(Föreläsningsmaterial) citat

3.10 Tidigare studier

Här har vi valt att presentera slutsatser från tre rapporter som har skrivits om samma ämne. Vi har valt att presentera professor Per Thorells (Ernst & Young) & professor Claes Norbergs (Lunds Universitet) slutsatser från deras rapport från mars 2005 med titeln *Revisionsplikten i små aktiebolag* som de fick i uppdrag av Svenskt näringsliv, en c-uppsats efter Charlotte Myhrberg & Therese Wiik med titeln, *Vad kommer ett avskaffande av revisionsplikten att innebära?* Från Högskolan i Gävle 2008-01, även en c-uppsats efter Anette Albrektsson, Aleksandra Tubic och Elisabeth Strandquist med titeln, *Hur ser intressenterna på ett eventuellt avskaffande av revisionsplikten?* Från Högskolan i Halmstad 22 maj, 2007

Thorells och Norbergs slutsats

”Om man tillämpar den brittiska regleringsfilosofin är slutsatsen given. Det saknas tillräckligt starka bevis för att hävda revisionspliktens fördelar gentemot dess kostnader. Då bör den avskaffas. Men även av andra skäl bör man noga överväga vad som motiverar en svensk särreglering på detta område. Vi menar att det av många skäl, svenska företags konkurrenskraft m.m., är eftersträvansvärt med likformighet i synsättet i regleringen mellan olika länder. Det är svårt att se vilka särskilda omständigheter som skulle motivera en revisionsplikt i svenska företag när ett sådant krav inte uppställs för jämförbara företag i andra länder.

Mikroföretagen (och alla SME) är en speciell grupp företag som kräver särbehandling i form av enkla och ändamålsenliga regler. Inte bara vad gäller revision. Dessa företag behöver kvalificerade ekonomiska rådgivare men inte revision – om de inte själva vill. Vår slutsats är därför att det nu är hög tid att revisionsplikten för små företag avskaffas i Sverige, stegvis efter engelsk modell. Ett första steg är att börja med mikroföretagen²⁶.

²⁶ Thorell & Norberg s.7

Wiik & Myhrbergs slutsats

” _ Att ett avskaffande kommer leda till någon form av alternativa säkerhetsställanden.
_ Att de respondenter vi varit i kontakt med inte förbereder sig inför framtiden, då de inte vet i vilken omfattning de kommer att påverkas.
_ Revisorerna kommer enligt vår studie att bli dem som även i fortsättningen får svara för säkerhetsställandet av företagets räkenskaper”²⁷.

Strandquist, Albrektsson & Tubic slutsats

”Vår undersökning visar att revisionsplikten inte fyller samma syfte för de små AB, eftersom ägaren/företagsledaren har full insyn i företaget, och att det endast skulle vara motiverat med revision vid olika specifika situationer eller händelser. Kostnaden för små AB blir stor, om tiden inte finns, för att sköta varken den löpande redovisningen eller årsredovisningen. Här ser vi en risk vid ett eventuellt avskaffande med att företaget slarvar och låter sin redovisning släpa efter, och till slut tappar företaget kontrollen över situationen och reder inte ut den. Denna oro framkom även i vissa intervjuer.

Ett alternativ anser vi vore att sänka kravet på den som skall genomföra revisionen för små AB, vilket kan leda till att kostnaden för företaget sjunker. Men att ta bort revisionsplikten vore olyckligt, eftersom den symboliserar en kvalitetsstämpel för företaget. Kostnaden tror vi inte blir så mycket lägre, om den slås ut över en längre tidsperiod, eftersom det tar mer tid att revidera ett företag, om det inte görs kontinuerligt. Till detta får läggas högre avgifter och räntor som skulle kunna bli en möjlig konsekvens, om revisionsplikten avskaffas.

Något som vi också fann i vår undersökning, var att om revisionsplikten avskaffas kan vissa se det som en möjlighet att smyga in kostnader som inte görs idag. Alltså fungerar revisionen preventivt, men den grova ekonomiska brottsligheten skulle inte påverkas nämnvärt.

Okunskap och slarv ses också som en vanlig anledning till att det blir fel, och här hjälper revisionen företaget att hitta de flesta felen, innan skatteverket gör det och på så vis undvika dyra avgifter.

Alla intressenter har någon nytta av en revision, men i vår undersökning kom vi fram till att den allra största nyttan har olika typer av kreditgivare och samhället. Vi är ganska övertygade om att kreditgivarna även i framtiden kommer att kräva en revision, för att kunna bevilja en kredit, men hur den processen kommer att se ut återstår att se.

Revisionsbyråerna blir vid ett eventuellt avskaffande, tvungna att lägga om sin verksamhet till ännu mer konsultverksamhet och rådgivning än vad den är idag. Men vår undersökning visade att det inte verkar finnas någon oro över detta så länge förändringen sker stegvis.

Den slutsats som vi kan dra av vår undersökning, är att kostnaden har en mycket stor avgörande roll för om de små AB kommer att fortsätta att revidera eller inte. Revisionen anser vi är till nytta för företaget och dess intressenter. Det skulle vara mer ändamålsenligt om reglerna gjordes enklare, eller att en ny typ av företagsform togs fram som är anpassad till de små AB, med ett större personligt ansvar. Kan det genom förenklade regler, och att det skulle räcka med endast en person som besitter rätt kunskap, för att godkänna redovisningen, skulle kostnaden kunna hamna på en nivå som gör det motiverat för en ägare att revidera sitt företag. Ägaren kan då se en nytta för egen del, genom att redovisningen är i ordning, och framförallt i kontakt med olika intressenter som ser revisionen som en kvalitetsstämpel”²⁸.

²⁷ Wiik & Myhrberg s.37

²⁸ <http://hdl.handle.net/2082/1107>

4. Empiriskt undersökningsområde

I detta kapitel sammanförs en översikt av vårt insamlade material från intervjuer med revisorer och skatteverket.

4.1 Indelning och informanternas svar

Studien genomfördes i Borås samt Göteborg. Vi har genomfört intervjuerna på företagen. Aktörer som var intressanta för vår del var skatteverket samt revisorer. Vi har intervjuat en revisor, redovisningsansvarig/revisorsassistent samt en person med stor kunskap inom vårt valda område på skatteverket i Göteborg.

Vi utgick ifrån att revisorer samt skatteverket har stor kunskap om ämnet, vilket naturligt ledde oss till att genomföra intervjuer med dessa parter för att kunna uppfylla syftet samt kunna besvara våra huvudfrågor som lyder:

Huvudfrågor:

- ✓ Vilka konsekvenser medför avskaffandet av revisionsplikten för revisionsbyråer, samt revisorers arbetsuppgifter.
- ✓ Vilka konsekvenser medför avskaffandet av revisionsplikten för skatteverket, samt kommer skatteverkets medarbetare få större arbetsbördor?

Nedan har vi gjort en sammanställning av informanternas svar som vi fick ta del av under våra intervjuer. Vi börjar varje intervju med en sammanfattning av företaget, sedan följer intervjufrågor som vi har kategoriserat i olika ämnen genom en rubrik. Vi har enbart tagit med intervjufrågor som berör vårt ämne.

4.2 Intervju Revisionsbyrå Öhrlings

Öhrlings Pricewaterhouse Coopers är ledande inom revision, redovisning och rådgivning i Sverige. De har 3000 medarbetare på 125 kontor runt om i landet. De har ca 50 000 kunder som finns i olika branscher. Deras kunder är bl.a. världsomspännande företag, svenska storföretag, kommuner, landsting samt organisationer. Största delen utgör kunderna av mindre och medelstora – ofta ägarledda – lokala företag.

Öhrlings som ingår i Pricewaterhouse Coopers finns i ca 144 länder jorden runt och har cirka 122 000 medarbetare. Vi träffade Anders Bryngelsson som arbetar på Boråskontoret som revisor och är väl insatt i samt har en stor kunskap om frågor kring revisionspliktens avskaffande.²⁹

²⁹

[http://www.pwc.com/extweb/pwcpublishations.nsf/docid/3978de1ccfcf3cda802570df005a2c2d/\\$file/ftgspres_05.pdf](http://www.pwc.com/extweb/pwcpublishations.nsf/docid/3978de1ccfcf3cda802570df005a2c2d/$file/ftgspres_05.pdf)

4.2.1 Revision idag och i framtiden.

Har ni någon plan för ert kontor?

Nej vi har ingen kontorsplan utan mer ett företagsplan, vi har mer en 3 000 anställda i Sverige så det är klart att vi har arbetat med att revisionsplikten skall försvinna inom 4-5 år. Så det har funnits med i vår plan.

Jag tror att den lagstadgade revisionen som den ser ut idag kommer att minska men det går inte på en dag, vi tror att detta kommer att kompenseras upp av andra bestyrkande tjänster. Företagen kommer att säkerligen att vilja ha någon form av kvalitetsstämpel i framtiden.

I England väljer 20 till 30 % revision som inte behöver det. Där har ju denna sänkning pågått under några år, i etapper. Där har 30 % av ett antal revisionsbyråer försvunnit, men totalt sett ökade intäkterna i de revisionsbyråer som fanns kvar för de ersatte med andra tjänster. Sannolikt kommer det att försvinna många revisionsbyråer här i Sverige också.

Tror ni att det kommer att kosta mindre för företagen i framtiden? Eller tror du mer att det är valfriheten som styr?

Egentligen är det valfriheten som styr. Det tycker jag är rätt. Det är därför vi har lite svårt att tala om vad vi gör, vad det kostar och vad kunderna får för det. Det är mycket lättare när någon köper en tjänst, då kan vi tala om det innan, att det här får du. Här är det ett lagverk vi ska hänvisa till.

I framtiden kan vi kanske skraddarsy en tjänst åt en kund, där jag talar om att det här och det här får du och då är kunderna beredda att betala för det också. Idag är revision något som alla måste ha men vi har inte riktigt tänkt igenom vilket värde det ger i mina relationer med kunder, bankerna mm.

Det pågår flera andra utredningar. För företagen kommer det inte att bli billigare om de inte lyckas med att sänka kraven på redovisning, bolagsrättsliga frågor samt krav på skattekrav.

Det blir sannolikt mycket begränsat billigare för företagen. Alla förändringar som görs kostar företagen pengar.

Vilka tjänster tror du kommer att finnas i framtiden?

Istället för revision så kommer det att vara de här kategorierna:

- ✓ Revision som det är idag med en hög bestyrkande grad med en revisionsberättelse samt en förvaltningsberättelse som ser ut som idag.
- ✓ Översiktlig granskning i någon form där vi gör en mindre revision och uttalar oss med en lägre säkerhet.

Vidare har vi detta med att vi har hjälpt till med upprätta detta bokslut. Sedan kommer det med all sannolikhet något system med olika intyg för olika saker att vi ska yttra oss om olika saker.

4.2.2 Revisorers yrkesroll idag och i framtiden.

Idag är revisionen en särskild produkt som det finns lagar om, som vi revisorer kvalitetssäkrar. Vi garanterar inte att det är riktigt utan att det är rimligt. Inga väsentliga fel.

I framtiden kan det tänkas att det blir produkter av olika slag som t.ex. tjänsten vi har idag med hög bestyrkande grad, tjänster som vi kan leverera som har en mindre bestyrkande grad en så kallas negativ bestyrkande grad som betyder att, vi inte har sett något som inte tyder på att det är fel och så gör vi en mindre revision och så blir det ytterligare en nivå, vi har varit med och hjälpt till att upprätta det här, vi lämnar inga garantier, men genom vår stämpel kan vi ge kvalitet pga. av vårt starka varumärke. Det kanske marknaden kommer att nöja sig med att företagen inte har fått någon revision, men en kvalitetsstämpel.

Jag väntar mycket på vad de kommer fram till i steg 3 i denna utredning. Där de ska se över våra oberoende regler, jävsregler för detta kommer att påverka oss mycket. Om företagen i framtiden väljer revision, vill de ha en revisor till sitt företag, idag begränsar det våra möjligheter att till viss del leverera andra tjänster, då är det kanske inte intressant att vara revisor till detta företag utan det är bättre att vi levererar de andra tjänsterna istället till dem som de behöver. Det ger mer värde för oss.

Tror ni att "auktoriserad revisor" kommer att försvinna?

De godkända revisorerna är inte intresserade av att bli auktoriserade revisorer redan idag. Om du tittar på hur det har sett ut de sista åren så stannar många vid godkända revisorer, de har samma behörighet som en auktoriserad idag. Auktoriserad revisor är något förlegat som bara har blivit kvar. I storstäderna finns mer auktoriserade revisorer samt om du ska jobba med noterade stora bolag så måste revisorn vara auktoriserad.

Kommer revisorns yrkesroll att förändras?

I ett långsiktigt perspektiv så tror jag att det är positivt med avskaffandet av revisionsplikten.

Den revision vi har idag kommer troligtvis inte vara samma revision som vi kommer att utföra i framtiden. Sannolikt kommer det att finnas färre revisorer i landet, vi är ca 4 000 idag, det tror jag inte att det kommer att behövas så många i framtiden för att just göra den revisionen som vi gör idag. Men den motsvarande kompetensen som ni nu håller på att tillförskaffa er kommer säkerligen att behövas för de här andra tjänsterna som vi kommer att erbjuda i framtiden. Kunskapen kommer att behövas även om du inte kommer att behöva göra revisioner enligt RS eller ISA.

I och med avskaffandet tror du att kunden får mer kunskap om och en större förståelse om vad en revisor gör?

Det är vårt fel att kunderna inte riktigt vet vilka tjänster de får levererat tyvärr. Vi kommer att få öppna upp mer i framtiden så att företagen vill köpa våra tjänster. Förklara bättre mm. och då kan vi motivera också varför det kostar som det gör. En revision kan delas upp i många olika tjänster, varav en som det finns ett stort värde i och det är förvaltningsrevisionen. Jag tror att det blir svårt att anlita externa styrelsemedlemmar för företag som inte har förvaltningsrevision. Det blir oerhört riskfyllt att sitta i styrelsen, vilket det är redan idag men sitter du i ägarledda bolag utan revisorer så har de ingen möjlighet att veta vad som händer i

bolaget och i så fall får de själva ägna sig åt revision. Då finns det ingen annan som tittar på detta. De blir helt beroende av vad ägarna säger och så får de ta ansvar själva.

4.3 Intervju Revisionsbyrå Helgusgruppen.

Helgusgruppen är en fristående revisionsbyrå. Helgusgruppen kan räknas till de större i Västsverige. De arbetar med revision, redovisning, skatt och annan revisionsnära rådgivning. ”Våra kunder är små och medelstora ägarledda företag inom Borås och Sjuhäradsbygden.”³⁰ De är idag ca 20 anställda. Vi träffade Åsa Johansson som är redovisningsansvarig/revisorsassistent, arbetar både med revision samt redovisning.

4.3.1 Revision idag och i framtiden.

Har ni tagit fram någon plan?

Det här är en jättestor förändring i vår bransch. Jag har arbetat i nästan 20 år här och det här är den största förändringen som jag har varit med om. Det kommer att ligga mer på oss att vi måste marknadsföra oss och sälja in våra produkter. Vi kommer inte att kunna sitta, luta oss tillbaka och vänta på att det löser sig självt. Vi måste hänga med ifrån början och tänka på hur vi ska förbereda oss.

Vi håller på att arbeta med detta hela tiden samt så kommer vi att fortsätta med arbetet de två åren till som vi har på oss. Detta är verkligen en jätteaktuell fråga men vi har redan idag en bra grund. Det är Helgusgruppens styrka att vi har många enskilda firmor och många redovisningsuppdrag.

Tror ni att det kommer att kosta mindre för företagen i framtiden?

I vissa lägen kanske det kan bli lite billigare eller att de kanske betalar samma peng och i vissa fall känner att de får mer nytta för pengarna, att de själva mer förstår vad de betalar för. De kan använda pengarna så att de får ut mer vettiga tjänster för just deras företag.

Vilka tjänster tror du att det kommer att finnas i framtiden?

Det hänger mycket på vår branschorganisation, som är FARSRS, hur de agerar på marknaden och vad som kommer att hända. Vad de kommer att ta fram istället. Om nu revisionen skall bort så måste det komma något annat enhetligt istället. Det finns inte många som vill ge ut lån eller anlita ett företag utan någon sorts intyg. Jag tror att det kommer att vara så att vi skraddarsyr olika typer av intyg. Vi kommer att intyga i olika specifika områden. Branschförbundet har sagt att de vill ha kvar revision och då skall det inte finnas någon lightversion. Då är det den revisionen som finns idag och då lyder revisorn under revisorstandard.

³⁰ <http://www.helgusgruppen.se/>

Varför tror ni att FARSRS har sagt att det inte ska finnas någon lightversion?

Det bygger på olika standards som kommer från EU som sedan implementeras i svensk lag. Det är för att om revisorn ska kunna svara för alla delar i revisionen så anser de att det krävs att revisorer har den här arbetsgången. Vilket medför att de gör kontroller samt granskning. Det som kommer från EU bygger alltid på stora företag, så det känns redan idag att det krockar med småföretag. Vi skulle kunna göra ett intyg om att fastställa att balansposterna stämmer eller att den utgående balansen är riktigt, revisorer behöver inte uttala sig om alla konton på resultaträkningen utan de kanske kan välja att dela upp det i sådana bitar eller att de skulle kunna ha något intyg gällande någon balanspost. I dag är revisionen hela balans- och resultaträkningen.

Övrigt att tillägga!

Har vi en kund här som vi sköter bokslut, årsredovisning samt deklaration åt, då vill vi att det ska vara en viss nivå på arbetet, även om vi jobbar ihop med kunden så klart, men det blir ändå en kontroll för skatteverket idag, så vi kan fundera på hur det blir i framtiden och vilken granskning och vilken insats skatteverket kommer att behöva göra. Det finns indikationer på att de inte ska få mer resurser för det här. Då tänker jag på många småföretagare där det kan se ut precis hur som helst med papperna. Vi har funderingar kring hur det kommer att bli.

Jag tror att på några års sikt att företagen ser att olika företag betalar olika mycket vilket kommer att leda till en större konkurrens bland revisionsbyråer. Det kommer nog att bli lättare för företagen att byta revisionsbyråer. Kunden kommer att känna mer att de vill ha nytta av vad de betalar för.

4.3.2 Revisorers yrkesroll idag och i framtiden.

Om den lagstadgade revisionen kommer att försvinna från revisorns arbetsuppgifter då kanske det blir mer att revisorn riktar in sig på bokslut, bokföring samt arbeta mer med redovisning. Då finns det inom redovisning idag auktorisation på redovisningskonsulter som t.ex. SRS håller i.

Även revisorerna har bildat en redovisningsavdelning hos sig och godkänner auktorisation på sina medlemmar också enligt FARSRS. Detta sätter också krav på teoretiskt kunskap. Det som krävs är 60-80 poäng på högskolan. Vilket är mindre än revisorskravet är idag och detta kan givetvis öppna upp för fler på marknaden. Det är inte alla som vet vad en revisor gör och då kanske det för en köpare är svårt att bedöma om vem av en ekonomikonsult och en revisor som är bättre eller sämre.

Tror ni att "auktoriserad revisor" kommer att försvinna?

Ja, om vi tänker på att revisionsplikten skall försvinna är det i första hand de små och medelstora företagen, där en godkänd revisor till större delen har sina uppdrag. På sikt kanske det kommer att förändras. De stora bolagen måste fortfarande ha kvar en revisor men det kräver en auktoriserad revisor. Det har varit på tal om att det bara ska finnas en typ av revisor.

Kommer revisorns yrkesroll att förändras?

Ja det kommer det säkert att göra till en viss del. De kommer nog att behöva jobba mer med bokslut, lite mer med praktiska saker samt rådgivning. Jag ser detta som positivt.

Det är ett hinder idag att revisorn inte kan ge rådgivning just med tanke på småföretagen. De behöver mycket råd och hjälp på ett annat sätt än större bolag. Revisorer kan vara mer ett bollplank, det får revisorer inte göra idag.

I och med avskaffandet tror du att kunden får mer kunskap om och en större förståelse om vad en revisor gör?

Jag tror att det kommer att vara svårt att förklara fortsättningsvis. Så fort det är tjänster som vi arbetar med så är det svårt att åskådliggöra för den som inte alls förstår ekonomi eller papper och bara ser till slutprodukten som han/hon skriver under. Det kan vara svårt att förstå all kunskap och tänkande som ligger bakom. Så det tror vi att det kommer att hänga kvar fortfarande.

4.4 Intervju skatteverket

Skatteverket är en fristående myndighet men lyder under regeringen, vilket betyder att regeringen inte kan influera företags eller enskilda personers frågor. Huvudkontoret ligger i Solna och det har huvudansvar för de sju skatteregionerna.

Vi träffade Kent Björkdahl som arbetar på Rätts- och utvecklingsenheten på skatteverket i Göteborg.

Rätts- och utvecklingsenheten ansvarar bl.a. för rättslig samordning och metodutveckling. På enheten finns flera framstående skatteexperter.³¹

4.4.1 Framtidens skatteverk.

Kommer revisionsplikens avskaffande ge konsekvenser för skatteverket?

Enligt skatteverkets yttrande kommer detta att ge konsekvenser för skatteverket för att revisorn motverkar för både medvetna samt omedvetna fel. Idag är skatteverket anpassat till att ett AB har revisor, om revisionsplikten avskaffas leder detta till att skatteverket måste ändra sin inriktning, bli medveten om att många företag inte har en revisor.

Har ni tittat något på hur grannländerna Danmarks o Finlands motsvarighet till svenska skatteverket har agerat i denna fråga?

Ja det har de gjort. T.ex. Finland är gränserna lägre likaså i Danmark. Men det är svårt att se vad det har gett för konsekvenser pga. att de flesta har kvar sin revisor i dessa länder. Revisionsplikten kom till stånd 1983 med verkan från 1988. Detta har förvånat många.

Kommer ni på Skatteverket att förenkla för de företag som ej har kvar sin revisor?

³¹ <http://www.skatteverket.se/>

Vet inte riktigt om det kommer att finnas något behov av detta. Det är tänkbart att skatteverket har en ruta i deklARATIONEN där företagarna skriver in om de har en revisor eller inte. Nu har FARSRS infört det här med auktoriserade redovisningskonsulter och då är det också ett kvalitetsmärke, men detta är högst osäkert om skatteverket kommer att ha något på en deklARATION.

Vad har ni tänkt göra eller använda för resurser för dem företagen som inte hade tänkt behålla sina revisorer?

Det får vi se, just nu finns det ett resursanslag som ligger väldigt högt mer än många har förväntat sig, men detta kommer inte att träda i kraft förrän 2010. Vi har haft koll på att det här förslaget men inte gränserna. Därför har vi i nuläget inte planerat så mycket förrän vi vet vilka gränser som gäller, i dagsläget finns inga klara besked. Nu har vi 2 år på oss att planera för framtiden. Under utredningen som pågår ska de kunna förutse vad som kommer att hända. Det finns ett förslag om att skatteverket skulle kunna göra någon sorts bokföringskontroll. Kolla att företagen har någon form av bokföring, för det är mycket vunnet bara genom att de har sina papper klara. Det är bra att ha en sådan kontroll, idag finns det personalliggare på restauranger och frisörsalonger, då skulle skatteverket kunna tänka sig att göra något liknande med bokföringen hos företagen så att de ligger ajour.

Tror ni på Skatteverket att kvalitén på revisionen kommer att förbättras eller försämras vid avskaffandet av revisionsplikten? Om företagen inte har en revisor kommer ni att anse att deras årsredovisning/bokföring håller samma kvalitet?

Nej det har vi ingen uppfattning om det kommer att bli försämrad men som det framgår i yttrandet så har vi anpassat vår verksamhet efter att det finns en revisor i bakgrunden som ger en viss garanti. Företagarna lämnar inte en ren revisionsberättelse om det inte finns en bokföring t.ex. det är värdefullt för skatteverket att veta att det finns en revisor. De som i första hand tar bort sin revisor är de företag som inte är fullt så seriösa och de allra minsta som tycker att det bara är onödigt som inte har några anställda. Men seriösa företag kommer att behålla sin revisor.

4.4.2 Medarbetarens yrkesroll idag och i framtiden.

Om företagen slopar sin revisor, kommer ni ha någon sort rådgivning för dessa företag eller tycker ni att revisorn ska bredda sina tjänsteerbjudanden?

Revisorerna kommer med all säkerhet erbjuda mer rådgivning än idag och skulle det vara så hoppas vi att kvalitén inte kommer att försämras så mycket om företagen använder en revisionsbyrå.

Kommer ni att få mer att göra?

Vi har ju stor informations lämnande idag, även om det idag handlar mer om mindre enskilda firmor. Det kommer med all säkerhet att ringa hit oftare. Även om företagen kanske i första hand väljer att prata med sin bokförare, så kommer det nog bli större press på oss. Rådgivning kan vi aldrig erbjuda, men givetvis svara på frågor osv.

De flesta kommer att ha kvar sin revisor så vi tror inte att det kommer att bli en sådan väldig förändring.

Tror ni att det kommer att bli mer av oanmälda besök jämfört med dem som har revisorer?

Det är mycket möjligt att det blir så men det är svårt att säga vad som kommer att hända där.

Känner skatteverket en allmän oro inför avskaffandet?

Det är väl ingen katastrof, vi granskar och reviderar många företag varje år och detta kommer vi att fortsätta med, men vi kanske skulle vilja göra fler revideringar/granskningar hos dessa företag som inte har revisorer men vi vet inte fortfarande vad detta kommer att innebära.

Regeringen kanske får ge er större anslag?

Ja det är också en tänkbar lösning

5. Analys

I Detta kapitel har vi presenterad vår analys bestående av empirin kopplat till teorin.

5.1 Analys av meningsinnehåll

När vi hade samlat på oss tillräckligt med datamaterial gjorde vi en analys med en meningsinnehålls ansats (Det finns flera analytiska ansatser men vi har valt denna ansats), där det bandinspelade datamaterialet görs om till texter och koder. Sedan grupperas koderna efter teman och materialet sorteras efter teman så att vi kan upptäcka likheter, samband eller olikheter i textmaterialet. Detta är underlagen till våran studie.

På grund av att vi gjorde en kvalitativ analys av meningsinnehållet i vår undersökning använde vi oss av en enklare indelning, för att åstadkomma en bra inblick i de olika faserna. Vi använde oss av de fyra faserna: helhetsintryck, kodning, kondensering och sammanfattning.

Helhetsintryck

Avsikten med den första fasen är att vi ska få ett helhetsintryck och bli bekant med det datamaterial som sedan ska analyseras. Detta kunde vi åstadkomma med att läsa genom allt material och identifiera intressanta och centrala teman där vi inte fördjupade oss i detaljer utan att vi noterade de huvudämnen som våra intervjuer och dokumentmaterial innehöll.

Kodning

I denna fas tog vi fram meningsbärande element i materialet. Här skiljde vi ur det som var relevant för de frågor som vi ville ha besvarade. Detta innebar en systematisk genomgång av det material som vi fick där vi kunde identifiera de textelement som gav kunskap och bra information om de huvudteman som vi tyckte var relevanta. Dessa textelement markerade vi i marginalen med ett eller flera kodord som angav vilken typ av information som det berörda textelement gav. Detta kallas för kodning.

Kondensering

Denna fas utgår ifrån själva kodningen. Syftet är att avskilja det meningsinnehåll som finns i de fastställda koderna. Vi drog ut delar av texten som vi hade kodat, de textelement som vi tyckte var relevanta. På detta sätt fick vi ut ett reducerat datamaterial som vi sedan ordnade efter kodorden. Som vi kunde antingen ställa upp i tabeller eller mallar där vi angav vilken information varje informant har gett med förbindelse till de olika koderna. I denna fas var det väldigt viktigt att se om vi kunde slå ihop koderna, det vill säga om några kodord är underkoder till de generelle koderna.

Sammanfattning

Den fjärde och sista fasen bygger på att sätta ihop det kondenserade materialet som ska omfattas av nya begrepp och beskrivningar som kan förmedlas till andra. Detta kallas antingen sammanfattning eller rekontextualisering på grund av att materialet från kondenseringen sätts samman på nytt med utgångspunkt från de nya kodorden. Här ska vi jämföra om det intryck som våra sammanfattande beskrivningar ligger på samma nivå som det intryck vi fick av det ursprungliga materialet. Om de inte ligger på samma nivå måste vi gå tillbaka till det ursprungliga materialet och leta upp var det gick snett, det kan t.ex. var för att vi har använt fel kodord eller så kan något ha gått snett i kondenseringen. Oavsett är det så

att vi får skaffa oss en ny kunskap under analysprocessens gång för att målet är att vi ska identifiera mönster och samband som vi inte hade kunskap om innan.

Med denna metod kunde vi analysera texterna flera gånger. Dessutom hade vi tillgång till andra forskningar som är gjorda på samma område, vilket medförde att vi kunde göra jämförelser med andra forskningsrapporter och se om de har kommit fram till samma sak som vi.

Däremot är validiteten en svårare uppgift. Det som vi tänkte på var att våra frågor var så objektiva som möjligt.

(Johanssen & Tufte)

5.2 Analys av intervju med revisorer om revision.

5.2.1 Revisorer idag och i framtiden

”Revision är att kritiskt granska, bedöma och uttala sig om ett företags redovisning och förvaltning”³².

I dag är det revisionsplikt för alla företag i Sverige oavsett juridiskt form och storlek. Av medlemsländerna i EU är det enbart Sverige och Malta som har kvar revisionsplikten för små företag. I England som har slopad revisionsplikten för små företag är det 20-30 % som väljer ändå att revidera sina företag. I England har ett antal revisionsbyråer försvunnit från marknaden men det har visat sig att de revisionsbyråerna som finns kvar har intäkterna ökat på grund av att de har ersatt revisionen med andra tjänster.

Våra informanter *Anders Bryngelsson & Åsa Johansson sade följande:*

Båda revisionsbyråerna har varit medvetna om att revisionsplikten kommer att slopas inom kort och har de arbetat mot denna ändring i ett par år dock kommer de att fortsätta arbeta mot målet de närmaste två åren tills lagändringen träder i kraft. De är eniga om att många företag kommer att vilja ha kvar revisionen, men för de andra företagen som väljer att slopa revisorn kommer ändå att behöva rådgivning och andra tjänster så att för de företagen kommer kostnaden för revision ändå inte att minska. Företagen kommer i stället att köpa speciella tjänster och förstår de mer vad de får för pengarna.

5.2.2 Revisorers yrkesroll idag och i framtiden

I dag är det väldigt strikta regler vad gäller revision. Revisorn ska granska bokslutet, göra inspektion av årsredovisningen och inspektion av intern kontroll. Vidare ska revisorn göra en förvaltningsberättelse och revisionsberättelse. Revisorn får inte vara rådgivare för det företag de reviderar.

³² www.alltomrevision.se

Våra informanter *Anders Bryngelsson & Åsa Johansson sade följande:*

I dag är revisionen en särskild produkt som det finns lagstadgar om, som kvalitetssäkrar. Denna kvalitetsstämpel har egentligen ganska stor betydelse. Den garanterar inte att revisionen är riktig utan att den är rimlig och inga väsentliga fel.

Våra informanter väntar på vad de kommer att komma fram till i steg 3 i utredningen om slopandet av revisionsplikten, för att denna kommer att behandla revisorns oberoende och jävsregler för att de kommer att påverka deras arbete betydligt.

Anders och Åsa tror att auktorisationsgraden för revisorer kommer att försvinna, för att det har varit tal om att det bara ska finnas en typ av revisorer, alltså godkänd revisor. Det kommer att räcka för de små företagen att ha en godkänd revisor men ändå måste de stora bolagen ha en auktoriserad revisor.

Båda våra informanter ser positivt på slopandet av revisionsplikten och menar att lag tvingande revision är negativt.

De tycker även att det är ett hinder att de inte kan ge råd och då just med tanke på småföretagen för att det är de i stort behov av. En revisor idag får inte vara rådgivare för de företag som de reviderar.

5.3 Analys av intervju med Kent Björkdahl om skatteverket

5.3.1 Skatteverkets syn på revisionens vara eller icke vara.

Skatteverket har anpassat sin verksamhet till att alla aktiebolag har en revisor. Revisionen och revisionsberättelsen är viktig för skatteverket vilket kan fastställas både utifrån empirin och teorin.

Om vi jämför skatteverket i Sverige och i England är det en stor skillnad. I England har de inte anpassat sin verksamhet efter att aktiebolagen har en revisor. Skatteverket i England anser inte att en revision är till någon större nytta utan de sätter större vikt vid vem som har utfört bokföringsarbetet samt vem som har skrivit under skattedeklarationen. (170 SOU 2 008:32 Utländska förhållanden).

Vår informant *Kent Björkdahl sade följande:*

Enligt skatteverkets yttrande kommer revisionspliktens avskaffande att ge konsekvenser för skatteverket eftersom en revisor motverkar för både medvetna samt omedvetna fel.

Idag är skatteverket anpassat till att ett aktiebolag har revisor, om revisionsplikten avskaffas leder detta till att skatteverket måste ändra sin inriktning, bli medveten om att många företag inte har en revisor, men som det framgår i yttrandet så har vi anpassat vår verksamhet efter att det finns en revisor i bakgrunden som ger en viss garanti. Företagarna lämnar inte en ren revisionsberättelse om det inte finns en bokföring t.ex. det är värdefullt för skatteverket att veta att det finns en revisor. De som i första hand tar bort sin revisor är de företag som inte är fullt så seriösa och de allra minsta som tycker att det bara är onödigt som inte har några anställda. Men seriösa företag kommer att behålla sin revisor.

5.3.2 Skatteverkets agerande vid avskaffandet av revisionsplikten

Vilhelm Andersson (2008) menar att det kommer att krävas en lagförändring gällande razzior på företagen. Idag måste skatteverket meddela ledningen att de ska komma på besök i företaget. Dessa överrasknings razzior kan bli någon sorts ersättare för revisorer. (Andersson 2008)

Vilket möjligen kommer att bli fler både anmälda samt oanmälda besök i framtiden beroende på vad som händer. Vi granskar och reviderar många företag varje år och detta kommer vi att fortsätta med, men vi kanske skulle vilja göra fler revideringar/granskningar hos dessa företag som inte har revisorer men vi vet inte fortfarande vad detta kommer att innebära säger **Kent Björkdahl**.

Vid dessa förannonserade besök på företagen görs det en utökad skattekontroll.

Den utvidgade kontrollen sker i form av en skatterevision en sk granskning. Revision får beslutas för att kontrollera att deklara-tions- och annan uppgiftsskyldighet enligt lagen om självdeklara-tioner och kontrolluppgifter fullgjorts riktigt eller fullständigt. Revision får också beslutas för att kontrollera att det finns förutsättningar för den skattskyldige att fullgöra uppgiftsskyldighet som kan antas uppkomma, t.ex. att den skattskyldige har sin bokföring i ordning.

Kent Björkdahl förklarar vidare:

Nu har vi 2 år på oss planera för framtiden. Under utredningen som pågår ska de kunna förut se vad som kommer att hända. Det finns förslag om att skatteverket skulle kunna göra någon sorts bokföringskontroll. Kolla att företagen har någon form av bokföring, för det är mycket vunnet bara genom att de har sina papper klara. Det är bra att ha en sådan kontroll, idag finns det personalliggare på restauranger och frisörsalonger, då skulle skatteverket kunna tänka sig att vi gör något liknande med bokföringen hos företagen så att de ligger ajour.

6. Slutsats

I Detta kapitel drar vi våra slutsatser med hänsyn till vårt syfte och problemformulering och grundar vi de på våra analyser här ovan. Till slut ger vi förslag till fortsatt forskning.

6.1 Diskussioner

Vårt syfte med denna uppsats var att lyfta fram vad revisorer samt skatteverket anser om revisionsplikten vara eller icke vara. Vi utgick ifrån att revisorer samt medarbetarna på skatteverket har stor kunskap om ämnet, vilket naturligt ledde oss till att genomföra intervjuer med dessa parter för att kunna uppfylla syftet samt kunna besvara våra huvudfrågor som lyder:

- ✓ Vilka konsekvenser medför avskaffandet av revisionsplikten för revisionsbyråer, samt revisorers arbetsuppgifter.
- ✓ Vilka konsekvenser medför avskaffandet av revisionsplikten för skatteverket, samt kommer skatteverkets medarbetare få större arbetsbördor?

6.1.1 Revision idag och i framtiden

Enligt lag i dag är företagen revisionspliktiga oavsett juridisk form eller storlek. När lagändringen går igenom behöver inte de små företagen revidera sina företag, men vissa företag kommer ändå att fortsätta med revisionen i den form som den är i dag på grund av att finansbolag, banker och leverantörer kräver det. De företag som inte kommer att välja att revidera sitt företag kommer att behöva vissa tjänster samt rådgivning av revisionsbyråer. Då gäller det för byråerna att precisera sig gentemot dessa företag. Revisionsbyråerna kommer att konkurrera om kunderna på en öppen marknad och då blir det oerhört viktigt att de kan förklara och precisera sin produkt för kunden, så att kunden vet vad de får för pengarna. Det är stor risk att de små revisionsbyråerna kommer att få det tufft och många kommer att försvinna, men de större kommer att kunna öka sina intäkter med nya tjänster.

6.1.2 Revisorers yrkesroll idag och i framtiden

I dagsläget är revision för alla företag tvingande enligt lag. Slopandet av revisionsplikten kommer att förändra ganska mycket både för företagen speciellt de små, och för revisorerna. Revisorerna måste öppna upp och förklara noga för sina klienter om vilka tjänster som de har att erbjuda och vad dessa tjänster omfattar så att små företagen vet vad de får för sina pengar. Revisorerna ser slopandet med revisorsplikten som en positiv händelse för att de anser att en tvingande lag om revision är negativt. Slopandet kommer att betyda att företagarna köper revisorernas tjänster frivilligt och det medför att de blir nöjdare med den tjänst de köper och troligtvis kommer i alla fall de större revisionsbyråerna att kunna öka sina intäkter.

6.1.3 Skatteverkets syn på revisionens vara eller icke vara

I Sverige är revision och revisionsberättelse oerhört viktigt för skatteverket, bland annat för att revisorer skall skicka in orena revisionsberättelse till skatteverket. Vilket inte är fallet t.ex. i England, där är de mer intresserad av vem som har utfört bokföringen. Skatteverket i Sverige är anpassat efter att alla aktiebolag har revisorer. Vilket kommer att vara en enorm skillnad när revisionsplikten avskaffas. Därför är det oerhört viktigt att skatteverket anpassar sin verksamhet till nya förutsättningar.

6.1.4 Skatteverkets agerande vid avskaffande av revisionsplikten

En utökad skattekontroll får enbart göras efter vissa förutsättningar som nämndes ovan, skatteverket eftersträvar att på ett enklare sätt få tillgång till företagens bokföring så att kontroller kan göras. Antingen genom att både använda oanmälda besök med utvidgad skatterevision samt en kontroll om bokföringen på företagen som liknar de personalliggare som restauranger och frisörsalonger har. Detta kan medföra att skatteverkets medarbetare får en större arbetsbörda.

6.2 Kritiska reflektioner

Konsekvenserna för revisionsbyråer samt revisorers förändrade arbetsuppgifter

Revisorer har överlag en ganska positiv syn på revisionsplikens avskaffande. Konsekvenserna av revisionsplikens avskaffande kommer att betyda att revisorer måste granska sina egna tjänster och utveckla nya tjänster i framtiden. Revisionsbyråer måste marknadsföra sig och sina produkter mer aggressivare än de gör idag. Redan idag kan vi se att detta är något Öhrlings PWC tagit till sig. Det kommer att vara tufft för de revisorer som är enmansföretag idag där kundkontakten sköts via ett redovisningsföretag. Om jävsreglerna slopas i samband med revisionsplikten kommer revisorer i framtiden kunna erbjuda fler tjänster inom rådgivning som skulle vara mycket värdefullt för de små aktiebolagen.

Konsekvenserna för skatteverket samt en större arbetsbörda för skatteverkets medarbetare.

Kent Björkdahl på Skatteverket har en ganska positiv grundsyn på avskaffandet av revisionsplikten men är lite oroliga ändå. Vi tror att detta främst beror på att beloppsgränserna har höjts till maxbelopp givetvis även för att skatteverket är idag anpassat efter att aktiebolagen har en revisor. Vilket innebär att det är revisorn som har genomfört revision, skrivit en revisionsberättelse, som i de fall de har varit oren revisionsberättelse har skickats en kopia vidare till skatteverket och revisorn har direkt insyn i företagen. Nu kommer denna kontroll ligga mer på skatteverket. Idag har inte de på skatteverket befogenheter att göra oanmälda besök men om det skulle ske en lagändring, tror vi att detta skulle underlätta arbetet för granskarna på skatteverket. Det finns även tankar om att skatteverket skulle kunna ha någon sorts kontroll vad det gäller företagarnas bokföring. En kontroll som liknar de personalliggare som restauranger samt frisörsalonger använder. Även detta skulle underlätta arbetet för granskarna om revisionsplikten avskaffas. Skulle de här extra kontrollerna genomföras kommer det att krävas mer resurser både i form av likvida medel samt personal.

I vår studie har vi utgått från tre personers antaganden. Dessa tre personer var väl insatta i vårt valda ämne för uppsatsen. Ämnet vi valde var varken den lättaste eller mest unika problem som vi hade kunnat komma på. Vi anser att vi har fått svar på våra frågor men det ligger ingen validitet i dem på grund av att allting är uppbyggt på antaganden som våra informanter har gjort. Vi ser dock att de scenarion som vi har fått till svar på våra huvudfrågor är fullt möjliga i verkligheten.

Vår sammanfattning av svaren är följande:

- ✓ Revisionsbyråer måste bli aggressivare i sin marknadsföring för att locka till sig kunder. För konkurrensen kommer att vara stenhård.
- ✓ Revisorernas yrkesroll kommer att bli förändrad då revisorerna måste utöka sina tjänster med rådgivning samt bokföring.
- ✓ Skatteverket måste anpassa sin verksamhet till att aktiebolag ej har en revisor.
- ✓ Skatteverkets medarbetare kommer att få en större arbetsbörda, då de ska göra fler kontroller än tidigare genom t.ex. razzior på arbetsplatserna samt kontroller av bokföring.

- ✓ Eftersom revisionspliktens avskaffande inte har inträffat ännu så har effekterna varit oerhört svåra att mäta, vi anser att detta kan endast mätas tillförlitligt ett par år efter avskaffandet av revisionsplikten.

6.3 Förslag till fortsatt forskning

- ✓ Det skulle vara väldigt intressant om denna studie skulle genomföras igen om några år. Då det finns bättre underlag på vad som verkligen hände efter revisionspliktens avskaffande.

- ✓ Kommer ekobrotten att öka i samband med revisionspliktens avskaffande? Det vore intressant om en studie skulle genomföras av detta ämne. Det finns en viss oro i samhället idag att revisionspliktens avskaffande kan leda till att ekobrotten ökar, men därmed är det inte sagt att det kommer att hända.

- ✓ Är förvaltningsberättelsen viktig? Det skulle vara intressant om en studie skulle genomföras av detta ämne. Revisorer tror att om inte förvaltningsberättelsen finns kvar i framtiden kommer det att vara oerhört svårt att rekrytera styrelsemedlemmar. Då styrelsemedlemmen kan bli ansvarig för att själv ta reda på hur företaget ligger till.

7. Källförteckningar

7.1 Böcker

Andersen Ib, *Den uppenbara verkligheten* (1998), Studentlitteratur, Lund

Artsberg Kristina, *Redovisningsteori – policy och praxis* (2005), 2: a upplagan, Liber ekonomi, Malmö.

FAR Förlag AB, Samlingsvolymen 2008 Del 1 & Del 2

Föreningen auktoriserade revisorer far, *Revisorn – en antologi 1923-1993*, Stockholm

Grönmo Sigmund, *Metoder i samhällsvetenskap* (2006), Liber AB, Malmö

Johannesson Asbjörn, *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod* (2003), 1:2 upplaga, Liber AB, Malmö.

Lönnqvist, Rune (2006). *Årsredovisning i aktiebolag och koncerner*. 4. uppl. Studentlitteratur.

Moberg Krister, *Bolagsrevisorn* (2003), Andra upplaga, Norstedts juridik, Stockholm

Smith Dag, *Redovisningens språk* (2006), 3: e upplagan, Studentlitteratur, Lund.,

Ax Christian & Kullvén Håkan, *Den nya ekonomistyrningen* (2005), Upplaga 3:1, Författarna och Liber AB, Malmö

7.2 Elektronisk

<http://afi3.ams.se/Go.aspx?chFrameCenterHexURL=687474703A2F2F6166669332E616D732E73652F79726B656E2F59726B65734265736B7269766E696E672E617370783F6959726B6549643D333239>

<http://www.skatteverket.se/omskatteverket/allmantomskatteverket.4.906b37c10bd295ff4880004337.html>

<http://www.svensktnaringsliv.se/regioner/goteborg>

<http://www.alltomrevision.se/2006/12/07/vad-ar-revision/>

<http://hdl.handle.net/2082/1107>

(<http://hdl.handle.net/2077/1660>)

7.3 Artiklar

Dagens industri 9 januari, 2008

Dagens industri 10 januari, 2008

Dagens industri 25 februari, 2008

7.4 Rapporter

Collis, Jill, 2003. Directors' Views on Exemption from the Statutory Audit – A Research Report for the DTI.

Strandquist Elisabeth, Albrektson Annette, Tubic Aleksandra (2007). Hur ser intressenterna på eventuellt avskaffande av revisionsplikten? (22-May.2007)

Thorell Per & Norberg Claes, 2005. *Revisionsplikten i små aktiefbolag*.

Wiik, Therese; Myhrberg, Charlotte (2008). Vad kommer ett avskaffande av revisionsplikten att innebära? <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:hig:diva-318> (2008-05-17)

Bilagor

Bilaga 1 – Intervjufrågor till Revisorerna

Nu har delbetänkandet kommit ut. I och med detta kom även nya beloppsgränser. Var de här gränserna vad revisorer hade förväntat sig, kommer beloppsgränserna landa vid dessa belopp eller lägre?

Har ni gjort någon efterforskning på hur det såg ut innan 1983, då revisionsplikten kom till stånd?

Hur tror ni att det kommer att se ut när/om revisionsplikten avskaffas och de nya beloppsgränserna ligger på runt 83 miljoner kr. Kommer ni att öka eller ändra dagens utbud av tjänster?

Kommer revision att vara mer som en vara med utbud och efterfrågan?

Vi har fått indikationer under våra andra intervjuer om att de kanske skulle ha vänt på kakan att revisionspliktens avskaffande skulle ha varit för dem över beloppsgränserna på 83 miljoner?

Har ni någon plan för ert kontor?

Men ni har även kontor i de länder där det inte finns någon revisionsplikt, hur fungerar det i dessa länder?

Tror ni att det kommer att minska drastiskt?

Hur tror du att det kommer att vara för de företagen som inte kommer att ha en revisor och anlitar en ekonomikonsult när de t.ex. Vill låna pengar?

Vi har fått många indikationer av företag att de tycker att en revisor smakar mer än det kostar?

Hur ser det ut hos er? Era kunder vilka omsättning har de?

Har ni varit ute o pratat med företag om vad de anser om detta förslag?

Hur tror du att revisorsyrket kommer att förändras t.ex. det här med godkänd revisor versus auktoriserad revisor?

Tror ni att det kommer att bli billigare för små företagen i framtiden? Eller tror du mer att det är valfriheten som styr?

Hur tänker du i den frågan att det kommer att bli lättare att vara mer öppen med vad ni gör i framtiden?

Hur ser du själv på avskaffandet av revisionsplikten och hur den påverkar revisionsyrket?

Vilka tjänster tror du att det kommer att bli?

Tror du inte kunskapen kommer att behövas i framtiden?

Hur går snacket i revisors kåren, är det oroligt?

Om de höjer beloppsgränserna till 83 miljoner så är det risk för att oseriösa företag kommer undan, vad anser du?

Bilaga 2 - Intervjufrågor till Skatteverket

Hur ser skatteverket på det faktum att revisionsplikten skall avskaffas?

Vad kan denna förändring ge för skatteverket?

Har ni tittat något på hur grannländerna Danmarks o Finlands motsvarighet till svenska skatteverket har agerat i denna fråga?

Hur såg revisionsplikten ut innan det kom en lag till stånd 1983?

Kommer skatteverket att förenkla för de företag som ej har kvar sin revisor?

Vi har fått indikationer från näringslivets små och stora bolag att de skulle kunna vända på "kakan" istället och ha kvar revisionsplikten för små bolag och slopa den för de stora bolagen. Har skatteverket några betänkligheter kring detta?

Varför denna fråga ens har kommit upp är för att många företag tycker att revisionen kostar mer än det smakar. Vad tycker skatteverket om det resonemanget?

Vad har ni tänkt göra eller använda för resurser för de företag som inte hade tänkt behålla sina revisorer?

Om företagen slopar sin revisor, kommer ni ha någon typ av rådgivning för dessa företag eller tycker ni att revisorn ska bredda sina tjänsteerbjudanden?

Kommer ni att få mer att göra?

Är skatteverket med och beslutar om avskaffandet eller är ni med i utredningen?

Tror skatteverket att kvalitén på revisionen kommer att förbättras eller försämrats vid avskaffandet av revisionsplikten? Kvalitén stämpeln, om företagen inte har en revisor kommer ni att anse att deras årsredovisning/bokföring håller samma kvalitet?

I Sverige behöver inte enskilda firmor ha en revisor, tycker ni att ni kan se skillnad på kvalitén på deras deklaration och AB årsredovisning?

Tror ni att det kommer att bli mer av oanmälda besök jämfört med de som har revisorer? Känner skatteverket en allmän oro inför avskaffandet?

Är det skillnad för skatteverket om gränserna ligger lägre eller högre?

Tror du att revisionen kommer att bli en handelsvara, efterfrågan och utbud?

Högskolan i Borås är en modern högskola mitt i city. Vi bedriver utbildningar inom ekonomi och informatik, biblioteks- och informationsvetenskap, mode och textil, beteendevetenskap och lärarutbildning, teknik samt vårdvetenskap.

På **institutionen för data- och affärsvetenskap (IDA)** har vi tagit fasta på studenternas framtida behov. Därför har vi skapat utbildningar där anställningsbarhet är ett nyckelord. Ämnesintegration, helhet och sammanhang är andra viktiga begrepp. På institutionen råder en närhet, såväl mellan studenter och lärare som mellan företag och utbildning.

Våra **ekonomiutbildningar** ger studenterna möjlighet att lära sig mer om olika företag och förvaltningar och hur styrning och organisering av dessa verksamheter sker. De får även lära sig om samhällsutveckling och om organisationers anpassning till omvärlden. De får möjlighet att förbättra sin förmåga att analysera, utveckla och styra verksamheter, oavsett om de vill ägna sig åt revision, administration eller marknadsföring. Bland våra **IT-utbildningar** finns alltid något för dem som vill designa framtidens IT-baserade kommunikationslösningar, som vill analysera behov av och krav på organisationers information för att designa deras innehållsstrukturer, bedriva integrerad IT- och affärsutveckling, utveckla sin förmåga att analysera och designa verksamheter eller inrikta sig mot programmering och utveckling för god IT-användning i företag och organisationer.

Forskningsverksamheten vid institutionen är såväl professions- som design- och utvecklingsinriktad. Den övergripande forskningsprofilen för institutionen är handels- och tjänsteutveckling i vilken kunskaper och kompetenser inom såväl informatik som företagsekonomi utgör viktiga grundstenar. Forskningen är välrenommerad och fokuserar på inriktningarna affärsdesign och Co-design. Forskningen är också professionsorienterad, vilket bland annat tar sig uttryck i att forskningen i många fall bedrivs på aktionsforskningsbaserade grunder med företag och offentliga organisationer på lokal, nationell och internationell arena. Forskningens design och professionsinriktning manifesteras också i InnovationLab, som är institutionens och Högskolans enhet för forskningsstödande systemutveckling.

HÖGSKOLAN I BORÅS

VETENSKAP FÖR PROFESSION

BESÖKSADRESS: JÄRNVÄGSGATAN 5 · POSTADRESS: ALLÉGATAN 1, 501 90 BORÅS
TFN: 033-435 40 00 · E-POST: INST.IDA@HB.SE · WEBB: WWW.HB.SE/IDA